

NFT

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 6, 2006 : årgang 65

Cinderellas – filateliens svar på Askepott | NK 2007, Årbok og ny håndbok i salg
Mot nasjonal utstilling for en-rammes i 2007? | Falske norske FDC, del 3
Nytt opplag av 50 kr Kong Harald V og 50-øre posthorn | Mer om reklame-brevkort
Norsk Filatelistforbund feirer 75 år med å gi deg jubileumsboka gratis!
Posten Norges "personlige frimerker" lansert etter tre år i byråkratiet
Velkommen til NORFILEX 06 | Ungdomssamlerne ser på 3-rings nummerstempler

Norges største samling norsk skipspost kommer på auksjon 10. og 11. november 2006

På høstens auksjon har vi fått i oppdrag å selge
Bernt Fossums fantastiske samling,
“Norsk Skipspost før 1875”

Ytterligere informasjon og tilbud finner du på vår internettside:
www.frimerkehuset.no E-mail: frimerke@online.no

F.C. MOLDENHAUER AS
BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 258 Sentrum – N-5804 Bergen - Telefon + 47 55 31 44 20 Fax: + 47 55 32 63 55
i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Østre Skostredet 2 - 5017 Bergen

Ta gjerne kontakt med vår representant i Oslo:
Stein Kristiansen Frimerker, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo. Tlf.: 22 41 01 30

Personlig eller distansert?

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 65

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag 5500
Frekvens 8/år
Direkteabonnement 2005/NOK
Norge 350,00
Europa 400,00
Oversjø 450,00
Bank NO 6034 05 43885
Bank DK 1199 64 13684
Bank SE 59 12 31-6

ISSN 0332-8848

For posthistorisk interesse nevner vi at
innleveringssted nå er Oslo.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
G-Print 90g

Design, Marius Gabrielsen

En aktiv frimerkehøst er i full gang, med Postens slipp av personlige frimerker (skal vi kalle dem PF heretter?) som første spretthopp. Det var så mye hemmelighetskremmeri rundt lanseringen at vi ikke kunne skrive om det i NFT til tross for at Postens pressemelding gikk ut før tidsskriftet ble distribuert. Vi leser jo bare av frimerkesamlere. Til og med QXLs forum plukket opp nyheten før lunsj. Til gjengjeld ble forumet stengt et par dager senere.

NFTs eget forum har så vidt begynt å fungere. Nei, ærlig talt, egentlig fungerer det ikke, men jeg registrerer at folk klarer å komme inn og skrive meldinger der. Med tiden håper jeg at flere vil slenge seg med for å diskutere alt mellom himmel og jord så lenge det er frimerkerelatert. Forum-seksjonen med auksjonsresultater og omstendigheter derom er noe jeg tenker kan få temperaturen til å stige hos mange samlere.

Vi må heller ikke glemme de andre treffpunktene, eller utstillingene, som venter like rundt hjørnet: NORFILEX i Trondheim og Nordia i Helsingfors. I Drammen satses det sterkt på regional utstilling i slutten av november, og for vikinger på langtur braker det løs i Malaga og Brussel. Til neste år, hårer jeg, blir det en nasjonal en-rammes utstilling i Norge (hurra!), og derfor setter vi så smått igjen fokus på denne alternative og mer lekne formen for samlingspresentasjon for å inspirere til deltakelse fra nettopp deg! Og når klubben din har lokalutstilling eller klubbkonkurranse, håper jeg at du sender inn bilder og en stemningsrapport til tidsskriftet.

Vi begynner i denne utgaven noe som forhåpentlig blir en artikkelserie om cinderellas – dette spennende samleområdet med nesten ubegrensede muligheter og flotte motiver. På en måte blir også de nye PF'ene liggende i grenselandet mellom cinderellas og frimerker, så timingen kunne ikke ha vært bedre.

Du vil også oppdage en ny spalte etter "5 på gaten"-mønster. For å komme med der, kan du (eller noen som vil deg vel) sende inn et PF med deg i motivet, så får du svare på det aktuelle spørsmålet. Det skal bli moro å følge med på utviklingen av personlige frimerker. Med ett tusen forskjellige motiver produsert de første ti dagene er det fåfengt å katalogisere samtlige motiver all den tid Posten ikke har reservert muligheten juridisk. Sider til fortrykksalbum bør kanskje komme med noen ekstra ruter og påtrykte rammemønstre slik at du får plass til en håndfull nye hvert år? Si din mening om personlige frimerker her i NFT. Jeg håper å treffe så mange som mulig av dere på Norfilex og Nordia.

Marius

GRATULERER!

Høsten er kommet, og det er all grunn til å finne frem frimerkene. Klubbene har startet møtevirksomheten, og auksjonskatalogene kommer jevnlig. Sesongen er i gang.

En gjenganger på denne årstiden er tildelingene fra Norwex-fondet. Søkermengden var også i år stor, og søknadsbeløpet var tre ganger større enn det som var til utdeling. Det er en positiv utfordring og viser et høyt aktivitetsnivå i hele frimerke-Norge. Den store forskjellen i beløp mellom søknader og midler må nødvendigvis føre til at ikke alle søkerne får sine forventninger innfridd. Lavt rentenivå over lang tid har gitt mindre å dele ut. Gledelig er det likevel at mange prosjekter og arrangementer blir gjort mulige gjennom årets utdeling.

Det er fristende å sammenligne seg med større forlag når en ser på høstens utgivelser fra forbundet. Først ute var årets utgave av *Filatelistisk Årbok*, også i år med Trygve Karlsen som redaktør. Han har igjen samlet et stort og variert knippe artikler fra siste års ulike tidsskrifter og utstillingskataloger. Det finnes også oversikter over frimerkeutgivelser og særstempler. Takk i år igjen til redaktøren for nok en uunnværlig bok.

Den andre utgivelsen er en Håndbok som omhandler deler av "20 mm utgaven". Håndbokkomiteen har igjen levert en bok som er helt nødvendig for spesialsamleren, og som inneholder masse ny informasjon. En stor takk til komiteen og det store arbeidet de legger ned i grunnforskning på våre eldste frimerkeutgaver.

Tredje og årets foreløpig siste utgivelse lanseres under *Norfilex 06* i anledning forbundets 75-års jubileum og heter "Vil du bli med hjem å se på frimerkene mine? Frimerkesamling i Norge fra 1860 til 2005". Boken er ført i pennen av velkjente Øyvind Refsnes, og er en historiebok som omhandler både samlingens og forbundets historie. Boken viste seg å bli så bra og spennende at vi ønsket at flest mulig skulle få lese den. Derfor er det med økonomisk hjelp fra meget velvillige sponsorer blant Handlerforeningens medlemmer og Frimerketjenesten blitt mulig å gi en bok til alle forbundets klubbmedlemmer. Nærmere detaljer vil dere få gjennom informasjon fra klubbene. Dette blir en fin gave i anledning jubileet, og vi takker sponsorene og en iherdig og dyktig forfatter.

NORFILEX 06, årets største frimerkebegivenhet, står for døren. De av dere som ennå ikke har bestemt dere for et besøk må raske på. Her kan dere se mange fine samlinger, treffe samlervenner og skaffe nye objekter til samlingen. Det lønner seg å ta turen!

Frimerkets dag er også i år lagt til årets siste frimerkeutgivelse, 24. november. Klubbene oppfordres til å benytte anledningen til å lage lokale arrangementer til fremme av hobby og klubb. Vil minne om at forbundet gir støtte på kr. 1 000,- til de klubber som har arrangement. Send gjerne bilde og omtale til tidsskriftet.

Gratulerer så mye med 75-års jubileet, og jeg håper å treffe flest mulig av dere under **NORFILEX 06** i Trondheim.

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær:
Peer-Christian Ånensen

Kontoret er betjent tirsdager og
torsdager fra kl. 10 til 14.
Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbundsresident Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Viseresident Olav Håkonsen
tlf 55 18 04 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 27 73 13

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

Leuchtturm®

VARIO-CLASSIC FDC-Album med 25 blad

Best.nr: 4476 T

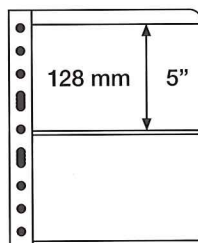
Kr ~~327,-~~

KUN Kr

195,-

VARIO FDC-blad, alle typer

VARIO 2 S
VARIO 2 C

Pris per
pakke (5 stk)

Best.nr: 4473 T

Kr ~~35,-~~

KUN Kr

25,-

Bestilles på tlf. 52 70 39 40 - skanfil@skanfil.no
eller kjøpes på vår stand på **NORFILEX 06**
i Trondheim 13.- 15. oktober

SKANFIL^{AS}
- sentrum for samlere

I egen samling har jeg to annonsekort som er brukt lenge etter den siste datoen nevnt i NFT. De er brukt henholdsvis i Tromsø 14. april 1911 og Arendal 1. mai 1912 (poststempellet 2. mai.). Begge brevkortene er (NH) katalognr. 66, 5 øre grønn antikva 1909-19. Kortet fra Tromsø kan være et kort fra et enkelt firma, som i tilfelle drev grossistsalg for en rekke fabrikker i Tromsø. I så fall kan det ikke kategoriseres som et annonsekort. Det er sendt av firmaet Joh. Rye Holmboe, trolig eid av Johan Henrik Rye Holmboe (1863-1933), forretningsmann fra Tromsø og senere Stortingsrepresentant.

Kortet fra Arendal er sendt av E. Rellings Eftf. / Indeh. P. Møller. Når det går fram av annonsen på baksiden at de drev med "Isenkram & Kortevarerforretning - En gros & en detail", ville kanskje noen konkludert med at dette var kortprodusenten. Men ifølge Aschehoug og Gyldendals store norske leksikon (1989), er *kortevarer* varer som ikke blir målt eller veid, men solgt stykkvis, dusinvis eller lignende, som knapper, sakser, kammer eller andre småsaker. (Fra tysk: kurzwaren). En mer opplagt kandidat er kanskje John S. Olsen, som i tillegg til blant annet papir og kontorutstyr, også har "Bok- & Akcidenstrykning", alt ifølge annonsen nederst på midten.

Det er vel kanskje på tide at noen foretar litt forskning på dette emnet? Slik jeg oppfatter det, er det lite sannsynlig at det finnes noe om dette i Postens arkiver. Da gjenstår to muligheter. Det ene er å lete etter avisannonser om dette i aktuelle avisårganger. Det andre er å undersøke om Arkivverkets privatarkivavdelinger har noe innlevert materiale fra noen av de annonserende firmaene, og deretter gå igjennom

det. Lykke til; undertegnede prioriterer andre prosjekt! Men forhåpentligvis kan omtalen av temaet bringe enda mer materiale fram i lyset, og nye konklusjoner kan trekkes. Brofos og Brofos skal ha takk for initiativet!

Arvid Løhre

Rykk tilbake til start

Jeg ser av siste nummer av NFT at posten nå har begynt med blekkannullering av frimerker. Men dette er jo ikke noe nytt, det var vanlig i tida etter at frimerkene kom på markedet. Da riktignok ved at det ble satt en strek med blekk over frimerket for å hindre at det ble brukt på nytt. Denne praksisen har posten dessuten tatt opp igjen i seinere tid. Jeg fikk en forsendelse kort tid tilbake der frimerket ikke var stemplet, men derimot elegant annullert med en blekkstrek (trolig med kulepenn), se vedlagte kopi. Slik opplever man altså at praksisen fra 150 år tilbake blir gjenopptatt. Det samme skjer ved bruken av POSTEN NORGE og et identifikasjonsnummer, det tilsvarer jo bruken av nummerstempel fra tidligere tider. Så vi må gratulere Posten med at de tar i bruk tradisjonsrike metoder for annullering av frimerker. Det er kanskje tross alt bedre enn alle de brevene som ikke lenger blir stemplet. Fordelen med dem er riktignok at de har spart meg for atskillige kroner i porto, frimerkene vaskes ganske enkelt av og brukes på nytt. Hvis det mot formodning skulle bli brukt et frimerke det er verd å ta vare på (altså ikke denne heslige sjødyrserien) tar jeg bare og legger brevet i postkassen igjen, helt til det blir stemplet. Slik er det altså å samle frimerker i våre dager; er det rart mange ikke orker mer?

Arvid Skogseth

A78-stempel

Viser til artikkel om såkalt blekksprutstempel og tidlig avstempling i NFT5. Det tidligste avtrykket jeg har kommet over er 23. juni 2006. (Scan vedlagt).

Rune Jørgensen

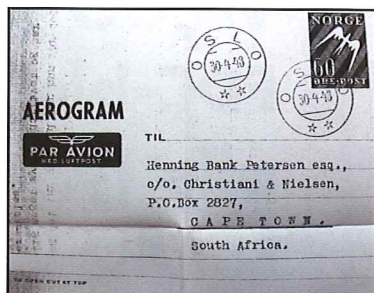
Tusen takk, Rune. Det arbeides på spreng med å etablere en førstedato mens det ennå finnes fersk kontorpost å få tak i. Vi ber på ny leserne sende inn sine funn!

red.

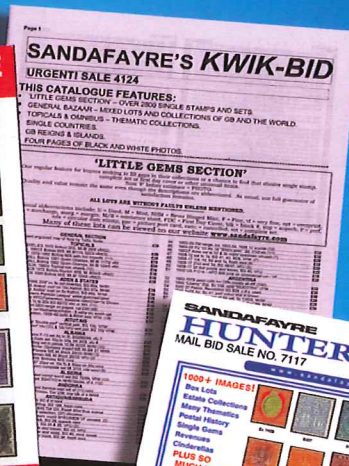
Aerogram-FDC

I NFT5 spør Tormod Ringvold om oslostempelet hans på aerogram nr 1 I er falskt. Jeg har samme aerogram med samme stempel sendt til Sør-Afrika. I brevet ber avsenderen om at hans brev må tas vare på fordi det er et FDC. Kopi av brevet vedlegges.

Christoffer Kahrs

SOMETHING DIFFERENT EVERY WEEK

THOUSANDS OF FASCINATING
STAMPS & COLLECTIONS FROM
AROUND THE WORLD

POSTAL HISTORY, REVENUES,
CINDERELLAS & EPHEMERA
LOTS FROM €15 TO €25,000

SEND THE COUPON TODAY FOR YOUR **FREE**
COPY OF OUR NEW CATALOGUE OR ACCESS OUR
ON LINE SALES AT **www.sandafayre.com**

SANDAFAYRE
MAIL BID CATALOGUES & ONLINE SALES
SANDAFAYRE LTD, KNUTSFORD, WA16 8XN, UK
Tel: +44 (0)1565 653214 Fax: +44 (0)1565 651637

Please send me a **FREE** introductory
general auction catalogue ☐

I would like to join the Collectors Register ☐

Name

Address

Postcode

E-mail (NFT)

REGISTER YOUR COLLECTING INTERESTS

- Only see auction lots that match your interests
- No unwanted catalogues • FREE to register and use

Email your details to stampregister@sandafayre.com or return the coupon

Please send me lot info by: ☐ post ☐ email

My collecting interests are:

Falsk FDC?

I NFT 5/2006 spør Tormod Ringvold om Aerogram nr 1, stemplet med OSLO / ** (TA) 30-4-48, kan være et falskt FDC. Svaret er nei!

Jeg har selv tre aerogram nr 1 stemplet utgivelsesdagen, to av dem har samme stempel med samme skade. Et av disse er ordrestemplet uten adresse, det andre er sendt til "Mr. Richard Petersen" i Antwerpen. Dette aerogrammet er sendt av den kjente filatelisten Dan Thune-Larsen i Oslo. Arne Thune-Larsen opplyser at Richard Petersen var en god venn av hans far. På baksiden av aerogrammet står det en oppfordring om at mottaker ikke må åpne det. "Alle mulige hilsener. Brev følger snart. Dan. NB. Returner dette omslag."

Det er ikke den minste tvil om at TA-stempelet med to stjerner og brudd i øvre tverrbjelke ble brukt til ekte førstedagsstempling den 30. april 1948 i Oslo.

Arvid Løhre

Norsk Filatelistforbund er en sammenslutning av frimerkeklubber i Norge og har til oppgave å fremme filatelen. Norsk Filatelistforbunds øverste organ er Landsmøtet. Vi har eget kontor som er plassert sentralt i Oslo og bemannes to dager i uken av forbundets sekretær som arbeider tett mot forbundets regnskapsfører. Norsk Filatelistisk Tidsskrift er forbundets medlemsblad som utgis med 8 nummer i året og har et opplag på 5500.

Vi søker etter:

REGNSKAPSFØRER

Norsk Filatelistforbund søker etter regnskapsfører som ansatt eller selvstendig næringsdrivende. Arbeidssted vil være forbundskontoret, pt. i Casparis gate i Oslo, hvor datautstyr og programvare stilles til disposisjon.

Arbeidet består i regnskapsførsel av rundt 1000 bilag årlig med merverdiavgiftsoppgjør, avstemming av bankkonti m.m. og årsavslutning. Fremskaffe nødvendige regnskapsrapporter til styret. Fakturering til klubbene, for Norsk Filatelistisk Tidsskrift og for Norsk Filatelistforbunds Forlag utgjør rundt 500 fakturaer årlig.

Noe reisevirksomhet må påregnes, bl.a. deltakelse i enkelte styremøter, landsmøter og andre arrangementer i regi av forbundet.

Godtgjørelse etter avtale.

Søkere må ha erfaring fra regnskapsføring. Det vil bli lagt vekt på personlige egenskaper som utadvendthet, kommunikasjons- og samarbeidsevner, så vel som god evne til å arbeide selvstendig.

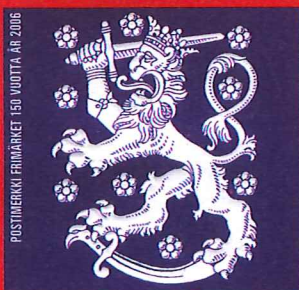
Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til forbundspresident Petter E. Pedersen på telefon 909 29 963 eller hos visepresident Olav Håkonsen på telefon 908 40 286.

Skriftlig søknad vedlagt CV og annen relevant dokumentasjon sendes til: Petter E. Pedersen, Postboks 1125, 4683 SØGNE, innen 10. november 2006.

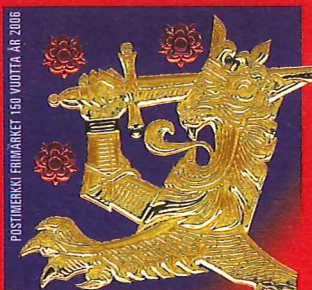
Finska frimärket firar 150-års jubileum.

Beställ de vackraste finska frimärken www.posti.fi/stamps

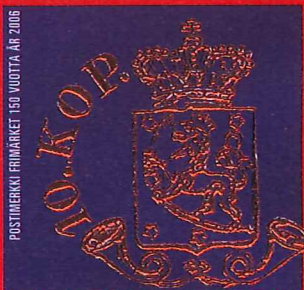
SUOMALAINEN POSTIMERKKI 150 VUOTTA
FINSKA FRIMÄRKEN 150 ÅR
(1856-2006)

0,70€ SUOMI FINLAND

1,40€ SUOMI FINLAND

0,95€ SUOMI FINLAND

6 416982 005478

Utgivningsdag 27.10.2006 • No. 06028-02-2006 • Hinta/Preis 3,05 € • Design: Päivi Vainionpää

posti

150
vuotta år 2006

Vi firar 150 år den 27.-29. oktober
i Helsingfors Mässcentrum.
Välkommen!

Posten Finland Abp, Frimärkscentralen, PB 2, 00011 POSTEN, Finland
Tel. + 358 20451 8333, fax + 358 20451 5580, e-post: stamps@posti.fi

posti
Posten Finland Abp

Muligheten for å søke om tildeling fra NORWEX-fondet i 2006 ble kunngjort i NFT3/06. Ved søknadsfristens utløp hadde det meldt seg i alt 16 søkere, og det samlede søknadsbeløp overgikk langt de mindler som i år sto til rådighet. Samtidig som det er leit at fondets avkastning ikke blir større grunnet renteutviklingen, er det utrolig positivt at ideer prosjekteres og settes i gang rundt om i frimerke-Norge.

Etter en gjennomgang av de innkomne søknader med vedlagt dokumentasjon, vedtok NORWEX-fondets styre enstemmig følgende tildelinger for 2006:

Håkon Edvardsen mottar 1 000 kr til filatelistisk forskning. Troms Filatelistklubb får tildelt støtte på kr 2 000 for bokutgivelse. Farsund Filatelist Forening planlegger regional utstilling, og mottar i den anledning 5 000 (se her, det lønner seg å lese alt i NFT – nå vet du altså at det er noe på gang i Sør). Bergens Filatelist-Klub trommer sammen til tre-dagers klubbutstilling, og tildeles kr 5 000 for dette løftet.

Det finnes bestandig en anledning til å avholde klubbkonkurranse, og i Bergen fant man ut at klubben feirer 95 år. Utstillingen holdes på Rothaugen skole i tiden 10. til 12. november, så hvis du befinner deg i nærheten er det bare å legge veien dit.

For en klubbutstilling som dette er det gjerne et poeng at samlingene skal være nye, og derfor kan samlinger som har mottatt stor sølvmedalje eller bedre *ikke* delta. Slik blir konkurransen mye mer åpen, og klubbmedlemmene får anledning til å bli husvarme med samlingsmontering før de legger ut på regional eller nasjonal utstilling. Spesielt har oppfordring gått ut om å levere inn en-rammes samlinger, så det er klart at bergensklubben

Postens representanter, Halvor Fasting og Kjetil Lorentzen, til venstre for Petter E Pedersen, Tore Berg og Olav Håkonsen fra NF foresto årets utdeling fra Norwex-fondet.

ruster opp til vår første nasjonale en-rammes utstilling... forhåpentlig allerede i 2007.

Åpningstider: fredag 15-19, lørdag 10-17 og søndag 10-15.

Nordenfjeldske Filatelist Forening får tildelt hele 20 000 kroner i forbindelse med arrangementen av den nasjonale utstillingen NORFILEX 06 nå i oktober. Ta deg turen dit for å se hva de tildelte midlene går til.

Øyvind Rojahn Karlsen vil motta 3 000 kr til filatelistisk forskning, mens Krigs- og Felpostforeningen støttes med 2 000 i forbindelse med bokutgivelser. Ålesund Filatelistklubb får 2 000 i støtte for sin propagandautstilling, mens Drammens Filatelist-Klub hanker inn 5 000 i forbindelse med DRAFANIA 2006 som skal arrangeres i november. Hvis du leser småannonsene på side 44 og 45 vil du finne mer informasjon om aktiviteter der. Påmeldingsfristen for samlinger er 30. september, og som springbrett til nasjonale og nordiske utstillinger kan det være meget viktig å komme med på denne for å kvalifisere seg til Nordia på hjemmebane i Stavanger i 2008 (med gode medaljeutsikter hvis UJU sørger for bredt gjennomført hjemmedømming i god Nordia-

tradisjon). Drammens F-K frister deg som ikke tilhører regionen til å tegne et B-medlemskap i en regionsklubb for å kunne delta. Et slikt B-medlemskap behøver vel ikke koste mer enn 100 kroner, og klubboversikt finner du på www.filatelist.no. Hvis det er noe du lurar på i forbindelse med DRAFANIA kan du kontakte Henning Jarle Mathiassen på telefon 48 11 31 28 eller epost hjmathiassen@c2i.net. For ordens skyld nevner vi at det er kommet mange påmeldinger allerede.

Sneltvedt SFO, altså en skolefritidsordning, tildeles 1 500 kroner med begrunnelsen rekrutteringsarbeid. Her er det mye å hente, både for SFO'ene og oss frimerkesamlere. Hvis det er en SFO der du bor, så ta kontakt for å få dem interessert i frimerkesamling blant de unge. For SFO'ene er det greit å holde ungene innendørs i drittvær ved hjelp av frimerkegrupper, og for oss samlere er det godt å ha arvtakere til våre frimerker og posthistorisk viktige objekter når disse ungdommene vokser opp og blir børsmillionærer.

Summen av årets utdelinger var 46 500, og uten rentesjokk eller andre uforutsette tilganger blir det nok i samme størrelsesorden neste år også.

NYE SAMLEOBJEKTER

FOLDER utgitt i anledning kroningsjubiléet 22.6.2006 og **NORFILEX 06**. Forsiden, som viser et kroningspostkort fra 1906, er frankert med NK917 og spesialstemplet TRONDHEIM 22.6.2006. I folderen er innsatt et eget minneark som bl.a. viser NK917, basert på en originalakvarell utlånt av Posten Norge. Minnearket er påtrykt Postens logo og logo **NORFILEX 06**. Folderen inneholder videre et postfrisk eksemplar av Kong Olav-miniarket, BL23 (NK1506-08). På baksiden av folderen finnes informativ tekst om kroningen i 1906.
Salgspris: kr. 200,-

Frimerkehefte Kroningsjubiléet 22. Juni 2006
Påtrykt Postens logo og logoen for **NORFILEX 06**. Inneholder 5 serier av Kroningsmerkene fra 1956, NK439-40. **Salgspris kr. 100,-**.

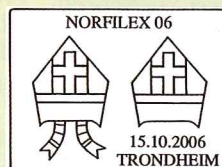
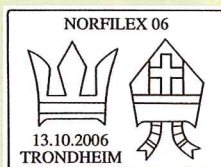
Frimerkehefte Sporveien
Påtrykt Postens logo samt og for **NORFILEX 06**. Inneholder 5 stk. av Trikkemerket fra 1994, NK1212. **Salgspris kr. 100,-**.

Bestilling kan gjøres ved innbetaling til bankkontonr 4202.04.75948.

NORFILEX 06, Postboks 690 Sentrum, 7407 Trondheim.

Portotillegg: Hefter: kr 10,-. Folder (+ evt. hefter): kr 15,-.

Forespørsler kan rettes til: Ole Georg Nordli <ogn@smartcall.no>

Disse tre særstemplene vil være i bruk under den nasjonale frimerkeutstillingen **NORFILEX 06**. Nærmere informasjon om bestilling av disse, se: <http://nordenfjeldskefilateli.com/>

NORFILEX 06

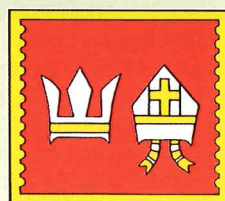
Nasjonal frimerkeutstilling

Trondheim Spektrum 13.-15. oktober 2006

Fredag 13.10: kl. 11-20, Lørdag 14.10: kl. 10-16, Søndag 15.10: kl. 10-16

Arrangør: Norsk Filatelistforbund

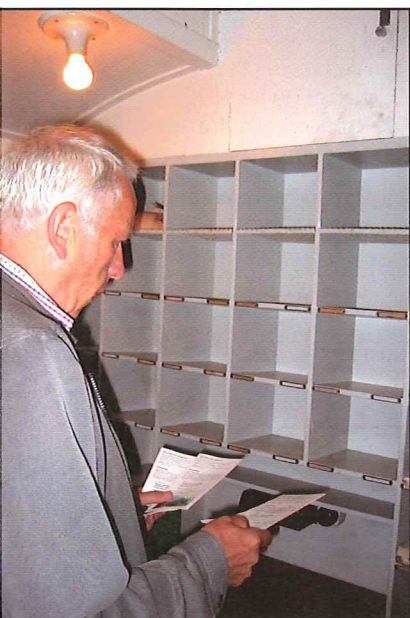
Tekn. arrangør: Nordenfjeldske Filatelistforening

Til Lillehammer med postvogn

Veien til Lillehammer synes lang for mange i Oslo-området som savner Postmuseet i Kirkegata 20. NFT5/2006 brakte en invitasjon som ga flere en mulighet for å bli kjent med Maihaugen og utstillingene der, etter først å ha vært passasjer på et skikkelig veterantog. Opplegget var i første rekke planlagt som en familiedag for ansatte i Posten Norge, Vegdirektoratet, Telenor, Jernbaneverket og NSB. Men da det ble ledige plasser, fikk også leserne av NFT tilbudet.

Bjarne Sivertsen, medlem av Skedsmo Frimerkeklubb, hadde lest om turen i NFT. Han fikk med seg to venner og var rask med påmelding. Dessverre ble det en søndag med ganske mye regn, men kameratene fra Lillestrøm fant seg godt til rette i en gammel togkupé på vei til Lillehammer.

Knut Buskum fra Gjøvik ble med toget fra Hamar. Leste om turen i NFT. Medlem av Norsk Posthistorisk Selskap. Han fant veien til postvogna i veterantoget, og viste at han hadde erfaring fra togpostekspedisjonen Oslo-Kornsjø.

Postvogn 432 og spisevogn var på plass under togturen.

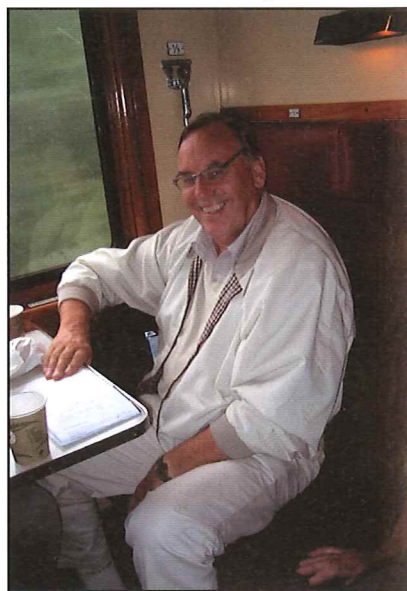
Som leserne av NFT kanskje har fått med seg, har Posten fått innredet utstilling i en gammel postvogn. Denne står permanent på Maihaugen ikke langt fra Posthuset i byavdelingen. Men også i veterantoget fulgte det med en postvogn. Knut Buskum fra Gjøvik ble med toget fra Hamar. Han er medlem av Norsk Posthistorisk Selskap og hadde også lest om turen i NFT. Han var ikke sein med å finne veien til postvogna i veterantoget. Som tidligere postmann fikk han vist at han hadde erfaring fra blant annet postekspedisjonen Oslo-Kornsjø.

En innrammet inventarliste i denne postvogna i form av en blankett, stemplet med tognummer fra Kongsvingerbanen, viste seg å være et lite mysterium: OSLO / POSTEKSPEDISJONENE (Stempeltype IIA) med T 1051. Tidligere ikke registrert med dette tognummeret. Årstallet begynner på 5-, kom ikke dette stempelet i 1961? Postvogn 432 var vel neppe blant de kildene Peer-Christian Ånensen hadde tilgjengelig da han sammen med Tiemer laget "Stempel der Norwegischen Bahnpost".

På Lillehammer ble deltakerne fraktet i veteranbusser opp til Maihaugen. Der ventet en rekke aktiviteter. Dagen ble nok preget av regn, og direktøren for Jernbanemuseet ble for det meste sittende alene på Knertitt-toget og vente på passasjerer. Men under tak

var det full oppslutning overalt.

I Hovedbygningen ligger frimerkerommet som ble åpnet allerede i 2003. Rommet preges av skapene med norgessamlingen, for det meste Norge hovednummer på Leuchturn-ark, oppdatert til og med 2005. I uttrekksskapet finnes det beste av det som var i Postmuseets store frimerkerom i Kirkegata 20. Frimerketrykkingen er også et tema i dette rommet. Jeg vil jo selvfølgelig anbefale en tur til frimerkerommet, og alt det

Bjarne Sivertsen fra Lillestrøm, medlem av Skedsmo Frimerkeklubb. Leste om turen i NFT, fikk med seg to venner og ble med for turens skyld, og for å se Postens samlinger på Maihaugen.

Detalj fra postvogna som fulgte med veterantoget. Et lite mysterium. Innrammet blankett stemplet med tognummer fra Kongsvingerbanen: OSLO / POSTEKSPEDISJONENE (Stempeltype IIA) med T 1051. Tidligere ikke registrert med dette tognummeret. Årstallet begynner på 5-, kom ikke dette stempelet i 1961?

andre Maihaugen har og by på. Men tragedien for norsk filateli er at resten av Postens filatelistiske samlinger fortsatt ligger lagret nærmest utilgjengelig i Norges Bank i Oslo. Svært vanskelig å få tilgang til materialet for forskere, ingenting mer blir gjort med hensyn

Postpensionist Beate Karlsen, som jobbet i Postens forsyningskontor / Varehotellet, hygger seg med kaffe og lefser i spisevogna.

Tagtur-deltakere studerer utstillingen i frimerkerommet i Hovedbygget.

Direktør Arne Woll, Posten Norge. Tidligere leder for Postmuseet Oslo, for tiden prosjektleder for Postens samlinger, Maihaugen museum.

til registrering eller konservering. Posten Norge har lurt seg unna kravet fra Staten om å ivareta historien i form av museumsdrift. De filatelistiske samlingene er holdt utenfor; museum er noe langt mer enn en liten utstilling. Så er også det sagt.

Postens historie ellers blir vist i Posthuset i byavdelingen. Innenfor inngangen finnes et poståpneri fra slutten av 1950-tallet. Der er det plassert en pappfigur av en postfullmektig som viser vei til postutstillingen i 2. etasje. Figuren ligner mistenkelig på direktør Arne Woll. Jeg lar meg fortsatt

imponere over hva de har fått med i postutstillingen, på den lille plassen som er tilgjengelig. Det er Postens 358-års historie på få kvadratmeter.

På veien hjem var det mange som fikk seg en matbit eller en kaffekopp i den gamle spisevogna. Blant dem var postpensjonist Beate Karlsen som jobbet i Postens forsyningskontor / Varehotellet. Frivillige medlemmer av Norsk Jernbaneklubb, Krøderbanen, stod for serveringen.

Arvid Løhre

Trekk-ut-og-se: Highlights fra utstillingen som pleide å være i Postmuseet i Oslo. Lenge siden den informasjonen sist ble korrigert...

De der rare merkene... Hva skal barnet hete?

Kjært barn har mange navn, og hvis man skal dømme etter hva norske samlere kaller forskjellige typer cinderellas, så skulle det tyde på at det er mange som er glade i å samle på disse små papirlappene – hva man nå enn måtte kalle dem. Hvis man tar seg en reise på Internett, er det utrolig hvor mange web-sider som er viet til cinderellas. Men ute i den store verden er det heldigvis litt mer system i terminologien. Cinderellas ble tidligere definert som «ethvert frimerke og frimerkelignende merke som ikke er tillatt å stille ut i F.I.P.-godkjente utstillinger».

Jeg har samlet på slike merker i mer enn 40 år, og har til min glede oppdaget at dette samleområdet blir stadig mer stuert. Til en viss grad kan man nå også stille ut slike merker på F.I.P.-godkjente utstillinger. Til cinderellas hører lokalpostmerker, fraktmerker, postale etiketter, veldedighetsmerker, reklamemerker, kvitteringsmerker,

forseglingsoblater, turistmerker, forfalskninger, fantasimerker, prøvermerker og så videre. Det australske filatelistforbundet har egne regler for utstilling av cinderellas, men klassen utelukker slikt som fiskalmerker og jernbanemerker, og dertil synes reglene noe diffuse. Det amerikanske filatelistforbundet APS har også egne regler, og der inkluderes også fantasimerker.

Jeg gremmes ofte over et totalt fravær av system når det gjelder å navngi de forskjellige cinderellaområdene i Norge. Spesielt irriterende er det at turistmerkene fra Spitsbergen har flere forvirrende og feilaktige navn. Jeg vil med denne artikkelen forsøke å komme med et forslag til klarere retningslinjer for cinderellas, og det ville være hyggelig om Posthistorisk Selskap, NF eller enkeltpersoner kunne bidra til mer system i «galskapen».

Cinderellas

Cinderella-navnet er lånt fra

eventyrets Cinderella (på norsk Askepott), den unge piken som ikke får lov til å delta på slottsballet fordi hun ikke er fin nok. Hun måtte holde seg hjemme da de fine søstrene skulle på ball for å sjarmere prinsen. Parallellen til cinderella-merkene er tydelig nok: de ble heller ikke godtatt av filatelistene eller fikk lov til å delta på de store festene.

En annen definisjon av frimerkesamlerens stebarn er denne: En cinderella omfatter alle de merker og ting som man ikke kan finne i katalogene, og som ingen vet hva de skal gjøre med. En cinderella likner på et frimerke og føles som et frimerke, men hvis det ikke er tatt med i katalog er det mest sannsynlig en cinderella. Men også denne definisjonen er i ferd med å gå ut på dato, for på dette området skjer det stadig noe. I dag finnes et stort bibliotek av kataloger om forskjellige typer cinderellas.

Jeg bruker konsekvent navnet cinderella for hele dette store samleområdet, fordi det ikke finnes noe annet dekkende navn – og fordi det er et internasjonalt begrep. I Sverige snakker man om «Beltespännare». Navnet er lånt fra Gøteborgs trekantede lokalpostmerke, som noen tydeligvis har sammenliknet med en beltespenne. Dette navnet er misvisende og ubrukkelig.

Jeg har holdt meg strengt til begrepet «merker», men det er ikke til å komme forbi at det samles på mange slags etiketter og små trykksaker som er vanskelige å artsbestemme.

La oss først gå gjennom noen «fremmedord»:

ETIKETT – et fransk ord for en

Spitsbergen-merker livet opp på brev og kort for hundre år siden.

seddel som er festet til en vare og som angir dens innhold, fabrikat, kvalitet, pris og liknende. På norsk en merkelapp. Ordet har etter hvert blitt en fellesbetegnelse for alle slags små uttaggede merker i alle mulige fasonger. Forbindes mest med emballasjemerking.

OBLAT – er det usyrede brødet som brukes når man går til alters. Fasong og størrelse har gitt navn til de små, runde merkene som ble brukt til forsegling av brev i tidligere tider. Såkalte forseglingsoblater – som avløste lakkseglet. Blant annet brukt under krigen som nødløsning da man ikke fikk tak i lakk, og som ble bundet til brevet med anilinstempel. Å bruke dette navnet på f.eks. Spitsbergenmerkene, slik jeg har observert utallige ganger, mener jeg blir fullstendig feil.

VIGNETT – er et fransk ord som betyr bilde eller ornament anbrakt i dekorativ hensikt foran eller ved teksten i et kapittel i en bok. Senere har det blitt brukt om alle små tegninger som skal pynte opp en trykksak. Man kan jo si at f.eks. Spitsbergenmerkene akkurat hadde dette formål, men da måtte man i så fall kalle dem for vignettmerker. Tyskerne kaller ofte Spitsbergenmerkene for vignetter, men jeg synes dette navnet er galt og misvisende på norsk.

MERKAT – er en dansk ordkonstruksjon laget av ordene

merke og oblat – ifølge Tanums rettskrivningsordbok fra 2005. Kan også tolkes som merkantil oblat (reklame-etikett, kfr. «Poster stamp»). Jeg har sett dette navnet brukt i en norsk katalog over Spitsbergen-merker, og det er i denne sammenheng et svært misvisende navn. En merkat er i utgangspunktet en etikett som er produsert av det danske Merkatbyrået, og den vanligste typen var størrelsemessig egnet til å klebe på fyrstikkesker. Blant andre Nitedals har produsert mange merkater for bruk i Norge. Merkatbyrået produserte også pakkemerkater og koffertmerkater. De første merkater så dagens lys i 1931, og på den første merkat står det følgende: «Merkater er en miniatyr reklameplakat til utnyttelse av gratis reklameplass

på brevpaper, fakturaer, konvolutter, pakker, trykksaker, etc. etc.». Dette forteller hvor misvisende det er å bruke ordet på andre etiketter enn «minityrplakatene» fra Merkatbyrået. Hvis ordet merkat skal brukes som en nordisk fellesbetegnelse for etiketter av noe slag, må det i så fall erstatte ordet «reklamemerke» (Poster stamp). Personlig mener jeg at Merkatbyråets etiketter bør få lov til å beholde dette navnet alene. De norske merkatenes er katalogisert av Vemund Ljødal. Han arbeider for tiden med å katalogisere pakke- og koffertmerkater.

FISKAL – fra latin. Opprinnelig en embedsmann som skulle ivareta statskassens tarv. Senere en betegnelse på embedsmann som skulle påtale forbrytelser, især når straffen var bøter til staten.

Da som nå: sjokolade og tobakk var blant markedsføringens enere...

Tittelen brukes fortsatt i Sverige i sammensetninger som vedkommer statskassen. Fiskalavgift = avgift til staten. Også kalt sportel, fra latin avgift. Kfr. sportelmerker. Under denne gruppen finner man stempelmerker og alle slags avgiftsmerker.

Systematisering

I det etterfølgende levererr jeg et forsøk på systematisering som er åpent for diskusjon og forbedring. Jeg har tatt med den internasjonale (ofte amerikanske) benevnelsen i parentes. Man vil fort finne ut at de fleste merker kalles for stamps, men dette ordet forkortes gjerne til bare en S og legges til i benevnelsen. Revenue stamps blir til revenues, railway stamps til railways og så videre.

Jeg har delt cinderellas inn i 5 hovedgrupper:

- 1) Offentlige merker og etiketter
- 2) Privatpostmerker, fraktmerker
- 3) Brevmerker
- 4) Kvitterings- og sparemerker
- 5) Andre merker og etiketter

1 Offentlige merker (og etiketter)

A Fiskalmerker (Revenues, fiscals, license stamps)

Sportel-, omsetnings- og stempelavgiftsmerker. Det fins mange typer avgiftsmerker for bl.a. almanakker og kalendere, tobakksvarer, sukkervarer, radiolisens, radiomottakere, konsulattjenester og lærvarer.

B Postale etiketter og blanketter (Postal labels, postal forms)

Rek-, verdi-, pakkeetiketter, etiketter for flypost, ekspress og andre spesialtjenester,

postsparebankmerker, essays, prøvermerker/proofs, specimens, faksimilia, test- og treningsmerker, porto betalt/svarensending, internasjonale svarkuponger m.m. (Noen samler også omslag til frimerkehefter, postale blanketter av alle slag, frankeringsavtrykk, og slike objekter hører kanskje hjemme i denne gruppen?)

C Merker og etiketter fra andre offentlige etater

Telegrafverkets og jernbanens telegramforseglingsoblater, forseglingsoblater fra andre offentlige etater, lisensmerker, godkjenningssmerker, etc.

2 Privatpostmerker, fraktmerker (Locals, freights, railways, parcels, carrier stamps, m.fl.)

Privatpost omfatter mange samleområder innen filatelen, herunder bypost, jernbanefraktmerker (både statsbaner og private baner), bussfraktmerker, lokal ekspresspost, og konfirmasjonsbrevmerker.

3 Brevmerker

Som det fremgår av navnet er disse merkene beregnet for bruk på brev. Dette er utvilsomt den største hovedgruppen. Jeg har delt gruppen i tre klart atskilte undergrupper, som igjen kan favne om mange tematiske grupper. En amerikansk handler som har spesialisert seg på reklamemerker (Poster stamps), opererer med 309 tematiske undergrupper. Her er i første omgang et forslag til fire hoved-undergrupper som jeg finner logisk.

A Julemerker (Christmas seals)

Dette er det mest organiserte område innenfor brevmerkene. Med egen samlerforening, egne kataloger og egne album. Er et etablert og selvstendig samleområde som kan ytterligere fragmenteres etter utgiver.

B Andre veldedighetsmerker (Charity seals)

Herunder hører alle de andre veldedighetsmerkene som har som formål å samle inn penger til forskjellige organisasjoner og formål.

C Reklamemerker (Poster stamps)

Under reklamemerker fins det mange gruppemuligheter: Firma, bransje, tema, geografisk, politisk propaganda etc. Dette er et mektig stort og spennende område. En del av de eldre «brevmerkene» er vel heller å betrakte som «samlernerker», og var beregnet til å klebe inn i album. Men da de er utformet som frimerker og oftest er takkete er det svært vanskelig å skille mellom disse to gruppene. Herunder hører også de såkalte «merkaten» til – merkantile etiketter som er mye samlet av temasamlere. Merkaten likner svært mye på tidligere reklame- og samlernerker i utførelsen – med den forskjell at de er utaggede.

D Turistmerker (Spitsbergen- og Nordkapp-merker)

Dette er et internasjonalt samleområde og en del av polarfilatelen. Disse merkene hadde som hensikt å dokumentere at avsenderen på sin turistreise har besøkt Spitsbergen, Nordkapp eller arktiske farvann (Polar Post, Arktische Post). Man kan derfor si at dette var skryte- og pyntemerker. Vignettmerke er derfor et akseptabelt alternativ, selv om jeg mener at turistmerke forteller mer om hensikten med utgivelsen. Under området turistmerker fins det både forfalskninger, nytrykk, etterlikninger, prøvetrykk, varianter, fantasimerker (slik som Bjornoya) og mye annet spennende.

4 Kvitterings- og sparemerker (Saving stamps m.fl.)

Det er et spennende område som vokser i popularitet, men som er rimelig snevert. Kan omfatte postsparebankmerker, bankinnskuddsmerker, fagforeningsmerker, godsoppbevaringsmerker, rabattmerker, medlemsmerker (f.eks. i Nasjonal Samling og andre partier), kvitteringsmerker for betalt abonnement, Nationaltheaterets telefonavgift og mer til.

5 Andre merker og etiketter

Det aller mest kan plasseres inn under de foregående fire gruppene, men man kan ikke utelukke at det finnes noe som er umulig å plassere. Slikt kan være lekefrimerker for barn og rene fantasimerker (Phantoms). Bare framtiden kan avgjøre hva man ønsker å ta med i denne gruppen: iddiser (sardinboksetiketter)? Øl- og brennevinsetiketter?

Mye å jobbe med fremdeles

Jeg er tilhenger av logiske grupperinger og logiske navn – og jeg mener at det ikke er nødvendig å sette kunstige skiller eller lage finurlige ord som man ikke skjønner betydningen av. Det er kanskje ikke lett å sette navn på alle slags papirlapper som måtte dukke opp i samlingen, men jeg har det prinsipp at hvis et ukjent merke er klebet på en konvolutt eller postkort, eller om det er et frimerkeliknende merke med tagger – da kaller jeg det et brevmerke. Er det et utakket merke med ukjent bruk og opprinnelse, da kaller jeg det etikett. Fiskalmerker, på den annen side, er som regel lette å identifisere. Er man helt i tvil om hva man har funnet, kan man trygt kalle det en cinderella. Det gjør store deler av verdens samlere – og vi kan sikkert bruke samme navn i Norge inntil vi finner et bedre og mer dekkende navn.

Hvis man ønsker å gå videre, kan man utvikle et system basert på hovedgrupper med undergrupper definert som bokstaver, tall eller logiske koder. Til slutt kan man

nummerere de enkelte merker innenfor sin kategori. Dette vil være et banebrytende arbeid som vil gjøre det mye lettere å definere og katalogisere slike merker i framtiden. Da blir det også enklere for samlere å angi hva man søker eller har å tilby uten å måtte ty til lange og diffuse beskrivelser.

Harald Hallstensen

som snart vil returnere med mer om cinderellas. I mellomtiden kan han kontaktes på adressen Postboks 15, 2005 RÆLINGEN eller epost auroram@online.no

Forfalskninger av norske førstedagsbrev

Del 3: TRONDHEIM-KIRKENES / C og KRISTIANSUND N. / P.P.

Høsten 1995 dukket et av de "gode" førstedagsbrevene opp på en offentlig auksjon. Det var et førstedagsbrev med Kronemerker Løve (nr. 229/232) stemplet TRONDHEIM - KIRKENES / C 4-10-40. Det kjennes bare et lite antall førstedagsbrev med denne utgaven, så det ble nok rift om objektet som var i god kvalitet og attpåtil var stemplet ved en reisende postekspedisjon! Dessverre er objektet en forfalskning.

Trykningen av 5 kr Løve dytrykk startet 3. oktober 1940. Dagen etter ble merket sammen med de tre andre verdiene i serien levert til frimerkeforvalteren. Samme dag (4. oktober) kom frimerkene i salg fra samlerluka ved Oslo Postkontor, og et meget lite antall førstedagsbrev ble laget. Det sier seg selv at frimerkene ikke kunne ha blitt utsendt til Trondheim postkontor for så å bli utlevert til postekspeditøren ved Trondheim - Kirkenes postekspedisjon slik at han hadde frimerkene 4. oktober!

Da jeg oppdaget denne forfalskningen, var det bare å pløye seg gjennom auksjonskataloger. Det eldste funnet jeg fant var fra klubbauksjonen til Nordenfjeldske

Filatelistforening i februar 1983 hvor et førstedagsbrev med 55 og 80 øre Løve dytrykk (nr. 357/358) med dato 4-11-46 ble solgt. Disse to verdiene ble utsendt til postkontorene før denne datoen, slik at det er en teoretisk mulighet for at det solgte objektet er ekte, men da det har alle likhetstrekkene med de garanterte falske førstedagsbrevene kvalifiserer det til listing.

De falske førstedagsbrevene har blitt lirket forsiktig ut på markedet – ett og ett spredd over mange år. Med et par unntak har jeg bare registrert ett eksemplar av hver utgave. De aller fleste forfalskningene er adressert til *O.r.sagfører Kristian Fasting, Skolegata 16, Kristiansund N.* Jeg mistenker ikke hr. Fasting for forfalskningene – her er det nok heller noen andre som har misbrukt hans navn! Enkelte av de falske FDC-ene er uadressert eller har "Kvande Pettersen" som adressat. Det virker som om samme konvolutt-type er benyttet til alle forfalskningene. Da jeg ikke har sett objektene fysisk, men bare som illustrasjoner i auksjonskataloger, kan jeg ikke si noe helt sikkert.

KRISTIANSUND N. / P.P.

På den tidligere nevnte klubbauksjonen hos Nordenfjeldske i februar 1983 ble det også auksjonert et annet "godt" førstedagsbrev – Svalbard-utgaven fra 1925 (nr. 137/140) stemplet KRISTIANSUND N. / P.P. 18 VIII 25. Bare så ergelig at disse merkene først ble avsendt til Kristiansund postkontor fra frimerkeforvalteren den 22. august 1925.

Dette stempelet ble brukt i en årrekke til langt opp på 1980-tallet (?). Det virker som om samme type konvolutter som for TRONDHEIM - KIRKENES / C forfalskningene er benyttet. Også her har man misbrukt Kristian Fastings navn.

Da auksjonskatalogene ofte er dårlige til å beskrive hvilket stempel som har vært benyttet til avstempling av førstedagsbrev, er de ovenfornevnte listene ikke fullstendige.

Kilder: Diverse auksjonskataloger, Norgeskatalogen 2007, Katalogkomiteens arkiv.

Peer-Christian Ånensen
formann, Norgeskatalogkomiteen.

Følgende utgaver kjennes med falske førstedagsbrev hvor TRONDHEIM - KIRKENES / C -stemplet er brukt:

Dato	NK-nummer	Utgave
4-10-1940	229/232	Kronemerker Løve, dyptrykk
4-11-1946	357/358	55 og 80 øre Løve III dyptrykk
18-12-1950	388, 389, 393	10, 15 øre (grønn) Posthorn dyptrykk og 25 øre (rød) Kong Haakon VII
10-2-1951	395, 397/400	30 (grå), 35, 45, 50 og 55 øre (guloransje) Kong Haakon VII øremerker
24-10-1951	394	25 øre grå Kong Haakon VII øremerker
26-9-1955	433	40 øre (fiolett) Kong Haakon VII øremerker
1-7-1957	434, 437	50 og 75 øre Kong Haakon VII øremerker
15-9-1958	460	45 øre Kong Olav V øremerker

Følgende utgaver kjennes med falske førstedagsbrev hvor KRISTIANSUND N. / P.P. -stemplet er brukt:

Dato	NK-nummer	Utgave
18 VIII 25	137/140	Svalbard
25 I 29	166	15 øre Portoprovisorie
1 IV 30	177/180	Olav den hellige*

* Av falske førstedagsbrev med Olav den hellige kjennes både med hele serien og med 30 øre singelfrankatur.

Nytt opplag av 50 kr Kong Harald V

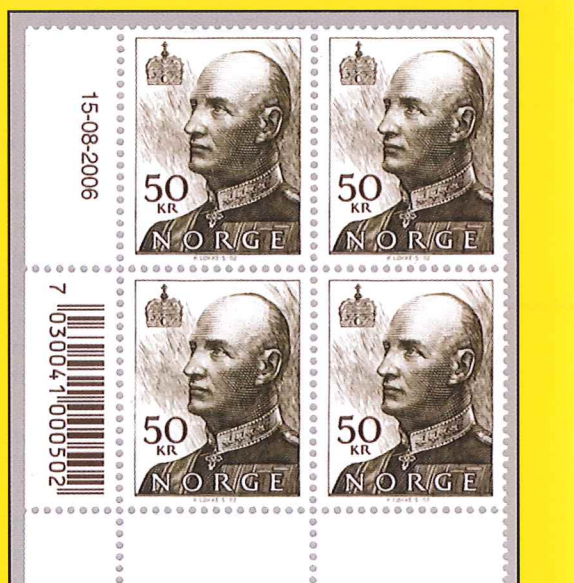
15. august 2006 ble det trykket et nytt opplag av 50 kr Kong Harald V (NK 1149). Dette opplaget, som blir det 9. i rekken, er på et nytt papir – TR6-NB – i forhold til tidligere opplag. I UV-lys fremstår både forsiden og baksiden betydelig mørkere enn TR6-papiret, så man kan tydelig se forskjell på postfriske merker. Hvordan forskjellene vil bli for vaskede merker er i skrivende stund usikkert, men forutsatt forsiktig vask bør man kunne klare å se forskjell.

Dette opplaget vil i Norgeskatalogen 2008 få betegnelsen 1149 IIy2 (og dagens 1149 IIy vil bli 1149 IIy1).

Frimerketjenesten har akkurat fått dette nye opplaget inn av døren, og de var ikke sendt ut av huset til postkontorer to uker før du mottok dette NFT (hvilket forklarer at vi ikke har fått teste vaskede merker under UV-lys). Normalt begynner Frimerketjenesten å sende ut nye opptrykk relativt fort etter at de er levert inn på lager, så samlere anbefales å følge med på sitt postkontor og Post i Butikk i dagene som kommer for å sikre seg trykningen straks den kommer i salg.

...og 50-øre posthorn

Postens blad *Frimerkeposten* kan også fortelle at NK1288, 50-øre posthorn, er kommet i nytt opplag med trykningsdato 10.3.2006. Frimerker fra denne leveransen skal visstnok ha blitt tatt i bruk første gang 23. mai. Det foreligger ikke beskjed fra trykkeriet, Royal Joh. Enschédé, om endringer i papirtype eller tagging, stadig ifølge *Frimerkeposten*. Jan Michaelsen i Kristiansand FK forteller imidlertid at merkene skiller seg noe fra tidligere utgaver når baksiden belyses med UV-lampe. Har noen andre samlere funnet liknende oppførsel? Og hvor tidlig avstempling er det mulig å oppdrive?

På en pressekonferanse mandag 21. august klokka 11 forklarte folkene hos Posten Frimerketjenesten at de en time senere kom til å åpne for bestillinger av personlige frimerker for første gang i Postens historie. Nyheten hadde begynt å spre seg i pressen allerede torsdagen i forveien da invitasjonen til pressekonferansen uventet dukket opp på Postens internettsider. NFT måtte eksempelvis ikke distribueres før etter den 22. for å bli innviet i nyheten, så da sa vi nei takk før NFT5. Det er liksom ikke samme nyheten som merkene ville vært for fire-fem år siden.

Men de har allerede rukket å bli et populært frimerkeprodukt, og i løpet av julesesongen kan det komme til å ta helt av. Ved utgangen av august hadde Frimerketjenesten mottatt hele 874 ordre på personlige merker, fordelt med 1 412 ark, til sammen 28 240 enkeltmerker. I tillegg kommer et tiltenkt opplag av 250 000 enkeltmerker (eller 12 500 ark) med det offisielle motivet vettskremt-fredsdu. "Personlig" har jeg på følelsen at det ikke vil bli laget så mange som 250 000 eksemplarer av dette standardmotiv, og at brukte eksemplarer vil bli vanskelig å få tak i. Du kan nok sammenlikne dem med Nordia 2002-overtrykkene hva etterspørsel gjelder. Merkene lar seg ikke vaske av, men må samles på klipp. Limet må være så tøft for å tåle heten som utvikles i laserskriveren som printer motivet.

På lanseringsdagen 22. august var det meningen å ha både FDC og presentasjonsark til salg ved alle landets postutsalg, men grunnet kræsj i datasystemet uken i forveien gikk den planen skeis. Stikk innom ditt favorittutsalg i dag eller i morgen for å høre om de i det hele tatt mottok disse FDC'ene – og i så fall når! Hele ark kan forresten bestilles fra Filatelitjenesten. Ring og mas. Selv om dette er et valørløst A-merke, er det lite trolig at ettertiden vil se på normal brukstid som lenger enn fram til november en gang. Derfor bør du henge i og sende innenlandsbrev eller postkort med dem før det blir for sent eller Posten erklærer seg utsolgt. Det er neppe mange andre enn filatelister som vil ta seg bryet med å anskaffe merket.

Med egne motiver er ståa en helt annen, men også her vil det være begrensninger i brukstid. Papiret som merkene skrives ut på med laserskriver er nemlig et restopplag fra finske Posti (som også håndterer bestillingsrutinen og kredittkortbelastningen for Posten Norge). Og når det er brukt opp, så er det brukt opp. Norgeskatalogen 2007 varsler ny design på rammen allerede 17. november, men magafølelsen forteller meg at det nye mønsteret ikke lanseres før 24. november. At det blir juletid-inspirert bør ikke være noen overraskelse. Mer dyptgående info om PF'er får du i neste NFT – etter NORFILEX i Trondheim.

3 på brev

Hva tror du blir de mest populære motivene på personlige frimerker?

Bjørn M Rasmussen, første mandalitt på frimerke
Nja, for å være ærlig så tror jeg det må være portrett og familiebilde.

Arvid Løhre, posthistorisk antrukket
Personer – portretter, for hva egner seg som frimerkemotiv? Det kan jo bli hytta, bilen og andre ting, men jeg tror portretter vil gå igjen.

Erik Gabrielsen, ordrenummer 846237
Gravemaskin! Hurtigtag! Buss! Motorsykkel! Sykebil!

På frimerketur!

Jeg håper alle nå har sendt inn søknad om frifondmidler; tildelingen vil bli kunngjort via brev til klubbene og i NFT når midlene er fordelt.

Det er jo nå fint å planlegge en klubbtur. En klubbtur kan være så mangt, en tur til Maihaugen og Postmuseet, eller til en frimerkeutstilling. Dette er to ting som har mye med hobbyen å gjøre. Jeg kan allerede nå informere om at det vil bli utstilt flere junior/ ungdoms-samlinger i Drammen under DRAFRIA-utstillingen der.

Kanskje dere skal ta en tur ut for å bade og ha et frimerke kurs, eller dra en tur på besøk til en annen klubb?

Mulighetene er mange og det er lurt å benytte seg av dem. En klubbtur er noe som både medlemmer, foreldre og ledere har utbytte av. Lei en buss og reis ut!

Nå som møtesesongen har begynt er det også fint å sette i gang en vervekampanje blant medlemmene. Kanskje dette er måten for å få flere medlemmer. Jeg har tidligere gitt en utfordring til alle klubber om å få 5 nye medlemmer hver før nyttår. Jeg håper dere er i gang med dette arbeidet, og ønsker dere lykke til.

Frimerkehilsen fra
Frøde

Konkurransen

Forrige konkurranse ble vunnet av Sander Mellingen. Vi gratulerer.

Spørsmålet denne gang er:
Hvilket land har utgitt POSTFÆRGE-frimerker?

Send svaret til Frøde.

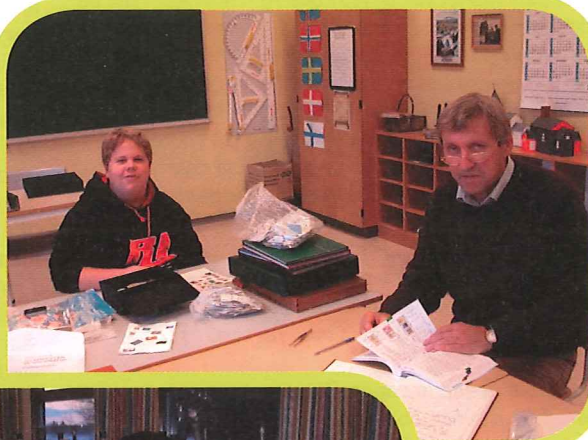
Internettssidene våre oppdateres på løpende bånd. Har klubben din noe å presentere? www.frimerkeungdom.no

NFU
Norges frimerkeungdoms sider

Hurra for Smøla!

Klubben vår, Smøla Frimerkeklubb, blir 25 år i oktober. Jubileet vil bli markert ved at klubbens medlemmer, ikke minst våre juniorer, lager utstilling og stand med diverse aktiviteter i jubileumshelga. Dette vil finne sted i butikkssenteret i kommunen vår. Pr. dato har klubben 8 junior- og 6 seniormedlemmer. Vi har klubbmøte i skolene rundt om på øya en gang i måneden. I tillegg til at klubben gjennom disse årene har samlet og registrert Smølas mer enn 150-årige posthistorie, har klubben de senere år hatt fokus på nyrekruttering til hobbyen vår blant kommunens barn og unge.

Smøla Frimerkeklubb
Svein Rangnes, leder

Litt om 3-rings nummerstempler

Da vi fikk de første frimerkene i Norge, hadde poststemplene en litt annen oppgave enn vi frimerkesamlere har pleid å tenke på. Innen rikets grenser skulle stempelet si noe om hvor brevet var sendt fra, og på de større stedene ble brevene både stemplet idet de ble levert inn til Posten, men også da de skulle sendes ut av postkontoret. Det hendte også at de ble stemplet bakpå eller et annet sted av brevet for å angi når de hadde passert gjennom større postkontorer. (Disse fungerte som dagens distribusjonssentre). Og på noen steder ble det etter hvert normalt også å stemple brevene når de ble levert ut til mottaker.

Utenlands var det enda mer viktig med stempler. I dag snakker samlere av slike brev om "stempeldokumentasjon" – altså noe som forteller om hvilken reiserute brevet tok. Dette kan igjen hjelpe dem med å forklare hvorfor en spesiell porto har blitt betalt.

Men de som jobbet for at vi skulle få frimerker i Norge trodde først ikke at de vanlige datostemplerne var nok til å stemple frimerker. De var redde for at man skulle vaske av frimerkene og bruke dem om igjen. Slik som mange gjør i dag, nettopp fordi Posten ikke er flinke nok til å stemple brevene sine. Det finnes sikkert mange grunner til at de ikke stempler så mye i dag (bortsett fra å trille rullestempler over pent frankerte konvolutter som allerede er håndstemplet på et postkontor). En slik grunn er nok at de ikke har tid! Ja, for posten skal jo helst være i rute, og når bilen skal kjøre fra terminalen klokka ni om kvelden, da hjelper det ikke stort å stemple hvis man først blir ferdige klokka elleve.

Men tilbake til gamle dager. Det man bestemte seg for å gjøre, var å sende riststempler til alle postkontorene som skulle selge frimerker. På den måten ble i alle fall merkene skikkelig sauset inn med stempelsverte. Og så fikk man heller stemple med datostempel – som tidligere – på konvolutten. Riststemplene ble offisielt kalt "kassaktionsstempler", fordi de på en måte kasserte frimerkene.

Denne fremgangsmåten holdt i et helt år, men ikke lenger. Noen hadde nemlig fått den lure ideen at

238 – ble brukt på natthurtigtoget mellom Hamar og Trondheim, men med dette merket kan det også ha blitt stemplet om bord på en båt. Slik gjør også gamle nummerstempler til et vanskelig samleområde.

hvert av poststedene skulle ha et nummer i frimerkestempelet. Akkurat som om det skulle være til noen hjelp all den tid brevene allikevel ble sidestemplet med datostempel. Kanskje det var noen frimerkesamlere i departementet som var lei av bare å få riststempler og innimellom et blekkryss eller håndannullert merke? Med nummer kunne man jo lage en stor samling av brukte norske merker til tross for at vi bare hadde en eneste frimerkeutgave, løvemerket som senere bare har blitt kalt Norge nr 1.

For å spare penger, det har Posten bestandig vært flinke til på papiret, fant de ut at man ikke skulle kjøpe nye stempler, men istedenfor leie en gravør til å forandre riststemplene til nummerstempler med tre sirkler rundt nummeret. Riststemplene ble derfor tilbakekalt i januar 1856. Men det å forandre alle stemplene tok sin tid, så først i august ble nummerstemplene ferdige.

I mellomtiden benyttet man stedsstempler, slik som senere ble normalt, for man erfarte at det ikke var noe stort problem å bruke disse til å stemple frimerkene med også. Faktisk sparte man jo mye tid på å la være å bruke to stempler. Og tid er penger. Men det var først da flere postkontorer måtte ha stempler, at man skjønte hvor dyrt det ville bli i lengden med to stempler. Derfor gikk man over til å stemple bare med datostempel, og stempelfargen ble fastsatt til sort slik at frimerkene ble makulert best mulig av sverten. I 1866 ble de aller siste nummerstemplene kalt tilbake, og snipp, snapp, snute – hadde det ikke vært for at noen husket dem da mindre postekspedisjoner behøvde stempler på 1880-tallet!

237 – det er ofte vanskelig å tidsfeste bruken av et stempel når merket ikke står på et brev eller postkort som på en eller annen måte (f.eks. datostempel) dokumenterer datoen det er brukt. Nummer 237 er en gjenganger på auksjoner med beskrivelse brukt om bord i D/S Skjold, men i årets Norgeskatalog kan du se at de ikke har klart å dokumentere en eneste forekomst fra denne båten. Derimot er stempelet mye brukt på båt senere, slik som dette merket.

358 ??? - noen ganger var nummerstemplene bare i bruk en kort tid. Her antakelig fra D/S Tromsøs postekspedisjon på vinteren 1883/84. Generelt er det ikke vanlig å se nummerstempler på høyvalører, men på et dampskip var det nok behov for kraftig porto når tyngre saker skulle sendes.

Derfor finner man også de gamle 3-rings nummerstemplene på andre merker enn skillingsmerkene. Særlig er det lavvalørene mellom 3 og 10 øre som finnes med nummerstempler, men også andre valører kan finnes. Dette avhenger av størrelsen på poststedet/ekspedisjonen og hva slags post de pleide å håndtere. For de fleste 3-ringstemplene i 1880-årene ble brukt på båter eller tog! Og det er jo begrenset hva man drar med seg av post for å sende på en fjordtur.

På en måte har vi nå igjen fått nummerstempler i Norge. Hvis du ser på maskinstemplede brev eller frimerker, kan du se at de har et identitetsnummer nederst i rundingen rundt teksten POSTEN NORGE. Disse ID'ene plasserer stempelet til faste plasser, slik som for 150 år siden, og gjør det mulig for deg å samle et og samme frimerke stemplet så mange steder som mulig med POSTEN NORGE-stempel. Kanskje noe å tenke på for deg? Dyrt behøver det ikke være, men det kan bli spennende og vanskelig å få tak i alle sammen! Du kan jo foreslå for noen andre i klubben at dere kan begynne å samle disse, så kan dere samarbeide om å få komplett samling. Da blir det enda mer gøyalt å holde på. Lykke til!

364 - brukt fra 1857 til 1866 hos Christiania Bypost, men fra 1884 på båten D/S Svan som gikk mellom Holmestrand og Kristiania (Oslo). Her ser vi at merket også er blitt stemplet på postkontoret i Kristiania. Brev postlagt på slike postførende båter ble nemlig overrakt postkontorene der båtene la til. Mer om dette kan du finne i Norgeskatalogen 2007. Spør etter den på klubben.

På Færøyene har man nettopp utgitt et miniark der alle motivene kommer fra en og samme øy, Sandoy. Dette er ganske spesielt i frimerkesammenheng, men ville nok vakt atskillig mer oppsikt dersom for eksempel Norge skulle gitt ut miniark der alle motivene kom fra Hinnøya eller Stord. At filatelistene i området ville gått i spinn, kan du være sikker på. Men nå som det er mulig å lage personlige frimerkemotiver, går det kanskje an å samle såpass lokale motiver som dette allikevel? Kanskje dere i klubben skal gå sammen om å ta noen fine bilder fra der dere bor og i fellesskap bestille dem som frimerker fra Posten? På den måten vil dere få samlinger som blir fine å trekke fram fra skuffen mange år frem i tid, og mimre om hvordan det pleide å være i gode, gamle dager?

I tillegg kan dere gå sammen om å finne ut mest mulig historie om hvert av motivene, og skrive det ned slik at andre også kan lære om prosjektet deres - for eksempel på en webside. Før du vet ordet av det kan lokalavisen ha plukket opp saken, og da kommer nok mange til å ønske seg nettopp disse frimerkene som dere har laget. Og bare vent til en av dere ringer Norge Rundt, da blir dere fort TV-kjendiser også!

Adresser

Norges Frimerkeungdom
www.frimerkeungdom.no

NFU
v/ Frode Torgrimsen
Gaupeveien 28 b
3160 Stokke
tlf. 33 36 55 57
GSM 916 67 853
epost frodet@tele2.no

Nytt fra UJU: Hva skjer internasjonalt med de "nye" klassene?

De internasjonale reglementene for de forskjellige utstillingsklassene bestemmes av det internasjonale filatelistforbundet FIP, og normalt følger Norsk Filatelistforbund disse reglene ved alle utstillinger i Norge. FIP har en egen *kommisjon* for hver av utstillingsklassene. Hver kommisjon består av en representant fra hver medlemsnasjon og et valgt styre. Forslag til regelendringer kommer vanligvis fra en av kommisjonene, og det er FIPs kongress som fatter endelige vedtak.

De "nye" klassene, Åpen klasse og En-rammes eksponater, betraktes fortsatt som "eksperimentelle". De har ennå ikke egne FIP-kommisjoner, og reglementene betraktes som foreløpige.

Når det gjelder Åpen klasse har jo de nordiske landene vært pådrivere, og det europeiske filatelistforbundet FEPA vedtok egne regler for Åpen klasse i 2003. Disse reglene ble senere adoptert av FIP.

En-rammes eksponater var en idé som kom fra USA, men den har slått godt an også i Europa. Amerikanerne hadde helt egne regler for en-rammes, og særskilte utstillinger, men FIP har valgt å legge reglementet nærmest mulig opp til de eksisterende reglementene i de øvrige klassene. En-rammes eksponater dømmes gjerne av de samme dommerteamene som dømmer de øvrige klassene: En-rammes motiveksponater dømmes av motivdommere osv.

De internasjonale reglementene anbefaler en "enklere" medaljeskala med bare gull / sølv / bronse – eventuelt minnemedalje og diplom for utmerket / meget bra / bra /

akseptabelt – for de nye klassene. *Dette er en praksis som vi har valgt ikke å følge i Norge.* Norsk Filatelistforbund ønsker at det skal være "full likestilling" mellom alle klassene.

Det kan regnes som sikkert at de to nye klassene vil bli vedtatt som regulære internasjonale konkurranseklasser i løpet av få år. Allerede ved FIP-kongressen i Malaga i oktober i år vil det bli foreslått at en-rammes eksponater får en permanent status. Men forslaget vil trolig gå ut på at *en-rammes eksponater blir "underklasser" innenfor hver av de eksisterende klassene* (tradisjonell, posthistorie, motiv osv.), men med egen medaljeskala. Det blir spennende å se om det blir godtatt i denne formen, spesielt av amerikanerne.

Veien til permanent status for Åpen klasse vil også gå gjennom FEPA, som har en egen arbeidsgruppe for denne saken. En viktig endring vil bli foreslått for FEPAs kongress i 2007, som trolig skal vedta det permanente regelverket for Åpen klasse: Regelen om at det ikke-filatelistiske materialet "*skal utgjøre ca 50%*" endres til at det "*skal utgjøre inntil 50%*". Sjansen for at forslaget får tilslutning er nok stor – det vil gi større fleksibilitet, og vil åpne for interessante eksponater som det i dag er umulig å stille ut i åpen klasse. Om de 50 prosent skal forstås som areal eller antall objekter, er fortsatt uavklart, men det ligger i sakens natur at mye må overlates til fornuftig skjønn og vurdering av balansen i eksponatet.

Åpen klasse vil nok fortsatt bli heftig debattert. Også i det danske DFT har det vært debatt: Det

uttrykkes motstand mot et regelverk som er altfor eksakt og detaljert, og det hevdes også at Åpen klasse nå vil nærme seg for mye mot motivklassen. Forståelig nok har mange "åpen"-utstillere ergret seg over de mange regelendringene som har vært gjort siden det hele begynte, og det er verd å merke seg at man i Danmark foreløpig ikke har innført FEPA-reglementet fra 2003, men fortsetter med det "gamle" nordiske reglementet.

"Åpnere posthistorie" – og ny klasse for "Special studies"?

Noen vil kanskje bli forbauset over at klassen for posthistorie er blitt mer "åpen", i den forstand at man nå tillater inntil 15% "illustrativt materiale" (kart, bilder, dokumenter osv.) i eksponatene, så lenge dette bidrar til å illustrere og forklare emnet. Dette er ikke en regelendring, bare en endring av bedømmingspraksis. Resultatet er eksponater som er mer publikumsvennlige. På tide, vil vel mange si.

Det vil dessuten bli foreslått en ny form for posthistorie, en "sub-klasse" kalt *Historical, Social and Special Studies*. Her er tanken at man kan ha med alt slags ikke-filatelistisk materiale som har en viss forbindelse med postgangen – eksempler er telegrammer, gratulasjonskort, firmakonvolutter, dokumenter og utstyr brukt i postbehandling. Opprinnelsen er en samlingsform kalt "Social Philately" som har vært populær bl.a. i Australia, men som ikke helt finner seg til rette innenfor Åpen klasse. Det blir interessant å følge utviklingen – kanskje denne grenen havner innenfor "Åpen" likevel, hvis 50%-regelen forandres.

Tønnes Ore, UJU

16 A4 på utstilling i 2007?

Er du i beit for ideer til enrammes-samlinger? Det behøver ikke være så vanskelig å komme i gang med en en-rammer, bare man tenker seg godt om og velger seg et tema som det går an å gjøre smalere og mer spesialisert med tiden – samtidig som det vil kunne vekke en viss publikumsinteresse.

Og behøver det være så seriøst? Husk at foreløpig deles en-rammer inn i de samme klasser som FIPs øvrige klasser, det vil si at du godt kan kombinere eksperimentklassene åpen klasse og en-rammer – med godt resultat! Ikke glem at det gjerne finnes 360 innfallsvinkler til enhver utfordring, så det er mange måter du kan fokusere samlingen din. Med andre ord kan dere godt være to-tre-fire som samler det samme og stiller ut samtidig. Da blir det en ekstra fighting spirit over det hele, eller hva?

Her er et lite knippe ideer til enrammes samlinger fra Norge:

Thor Solbergs flyvning – med de forskjellige etappene, avisannonser, frimerker fra forskjellige land, mottaksstempler, adresseland, berømte adressater, signaturer... Du bestemmer omfanget og materialvalget!

Polhavet – her kan du studere alt fra maskinstempelet som sviktet til frankeringskombinasjoner eller mottakesland. Australia og fjerne steder er virkelig en utfordring å få tak i. Om-adresseringer kan være en innfallsvinkel. Singel-frankerings en annen. Alle kort-typene må da være noe, med tanke på at man allerede i 1912/13 begynte å selge kort for turen... Javisst, den ble durabelig utsatt! Hva med rekommanderte forsendelser? Portobelagte? Noen kort og brev ble også sendt ut fra ishavet lenge før de andre...

Offentlige perfins – gjennomhullinger brukt av det offentlige. Mange merkekombinasjoner, bruksmåter,

posisjonering av gjennomhullingene, og det faktum at en håndfull personer innehar det meste av slikt materiale som noensinne har eksistert, vil gjøre dette til en meget utfordrende oppgave.

Tidlig norsk festifilатели – våre forgjengere hadde det moro med alt fra festlige tilstelninger og særstempler til sære førstedagsstemplinger, gjerne flere dager eller uker før merkene ble tilgjengelige for folk flest. Noen ganger lagde de medaljer og festskrifter også, så det er mye å grave fram her.

Norge ferdig på ark – især tyskerne som okkuperte landet under 2. verdenskrig lot til å samle frimerker klebet opp på ark og avstemplet de minst synnerlige steder. Her er det nok mange måter å gå frem. Og hvis merkene står på A4-ark, kan du jo slippe å montere objektene på kartong innimellom...

Ethvert norsk enkeltmerke – dersom du klarer å spa fram nok spennende materiale og fakta til å gjøre det interessant. Selv har jeg et par Kong Haakon-utgaver stukket opp i ermet.

I portofrihetens navn – morsomt nok, og til Postverkets store ergrelse, hadde nær sagt halve Norge lov til å sende post portofritt langt inn i forrige århundre. Det gikk til og med så langt at man sendte bagasjen sin portofritt med posten mens man selv tok toget... Her ligger det uante muligheter for en-rammere, for eksempel portofrie forsendelser som er underkjent og frankert eller satt i porto...

Påskrifter – hvor mange forskjellige typer påskrifter kan man finne på norske forsendelser fra klassisk tid? Fra *Franco* til dirigeringspåskrifter, *Off Sag*, *Hermed en pakke i krydsbånd*, *Betalt med 6 rundstykker*, *Anbefalet*, *Affaires des Postes*... Mulighetene er mange, og materialet flyter rundt uten synnerlig interesse. Foreløpig...

Pakkepost – ofte sett på som et stebarn. Mange samlere går lange omveier for å unngå de vakre pakkepoststemplene i samlingene sine, men når det kommer til stykket utgjør pakkepost noe av det mest kompliserte som lar seg oppdrive når det gjelder portosats. Hva med å spesialsamle Sperrepakke III/klasse IV? Eller flypostpakker til utlandet? Der har du noe å holde på med en stund.

Forretningspapirer – en kjedelig og bortglemt portosats fordi de fleste forsendelser er av det s-t-o-r-e slaget. Bruk A3-ark og lag en en-rammer hvis du våger å gi deg løs på et slikt uglesett område! Det er heller ikke enkelt å få samlet inn brukbart materiale, og den som tar fatt på emnet kan også dele det inn etter hva slags dokumenter som ble sendt.

Portomerker – brukt som frankering (altså som om de var vanlige frimerker) vil dette være et fint en-rammes eksponat dersom du lykkes i å samle sammen stor nok variasjon i forsendelser og bruksmåter...

Norske juletrær – gjennomfilatelistiske forsendelser fra gammel tid kan få en ny vår dersom du setter dekorasjonene i system. Slikt "provokeret" materiale vinner stadig terreng, etter auksjonsresultater å bedømme. Eller hva med å samle på forsendelser fra en utvalgt frimerkehandler? Grilstad i Trondheim og Dethloff i Kristiania var to virkelig filatelistiske spilloppmakere, men mange andre (mindre) steder hadde også sine handleere. Mye av korrespondansen gjenfinnes på brevkort, bare for å ha nevnt det.

Tematisk – nær sagt alt mulig som opptar deg.

Fikk du noe å tenke på nå? Vel, det løper rykter like hete som makrellkaker på brygga om nasjonal en-rammes utstilling til neste år, så gå i gang i dag!

Marius

Nå er det NORFILEX 06...

...og hurra for deg som fyller ditt år. Norsk Filatelistforbund skal markere 75-års jubileet, som hittil har forløpt i stillhet, til gangs under Norfilex 06 i Trondheim. Siden økonomien holdes i stramme tøyler, har man valgt å samkjøre feiringen med banketten for Norfilex. Men takket være god økonomisk støtte og iherdig frivillig innsats har NF også sørget for at samtlige klubbmedlemmer får tildelt et eksemplar av en bok om NFs og frimerkesamleriets historie i Norge. Det bør være en god nyhet til alle dere NFTs lesere. Du må mase på lederne i klubben din for å få vite når og hvor boka kan leveres til deg, mens direktemedlemmer i NF vil få mer informasjon senere.

Fra Norfilex-komiteen har det vært en del hemmelighetskremmeri rundt hvilke samlinger som kommer til å vises fram i Trondheim Spektrum. Derfor kan vi ikke formidle mer enn at det blir stinn fullt, både av samlinger, frimerker og besøkende. Om lørdagen blir det dessuten holdt møter i Norsk Skipsposthistorisk Forening (klokka 10 allerede), Norsk Posthistorisk Selskap klokka tolv, og Krigs- og Feltpostforeningen samler troppene til pow-wow 1400. Utstillingen stenger i tide for tippekampen, og klokka 19:30 avholdes festbanketten på Radisson SAS Royal Garden Hotel. Her blir det, foruten lekkert dander mat og lounge-atmosfære, premieutdeling og en sømmelig markering av to jubileer. Nordenfjeldske Filatelistforening, Trondheimsklubben som har stelt i stand Norfilex 06, har nemlig holdt det gående i 85 år.

Sett med øyne til en som ikke samler luksusstemplede norske merker er prisen for festbanketten noe stiv, nemlig 800 kroner per person, men rimeligvis inkluderer det et greit utvalg av ikke-

filatelistisk materiale. Påmelding, dersom du ikke har fått varsel som utstiller eller via din klubbs ledelse, er allerede 25. september. Hvis den datoen var i forgårs, må du hive deg på telefonen eller sende epost til per.stubban@fosen.no med en eneste gang for å ha håp om å komme med. Beklageligvis.

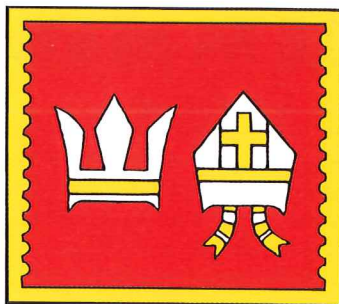
Søndagen arrangeres det auksjon i utstillingshallen klokka 12. For den som har noen kroner igjen, står auksjonslista først på trykk i det lokale bladet NFF-varianten nr 3/06, men vil være tilgjengelig alle utstillingsdagene. Detaljer rundt objektvisning får du også på utstillingen.

Særstemplene og salgsproduktene presenterer arrangørklubben i en egen annonse her i NFT, men for deg som liker å vite mest mulig om alt, kan vi legge til at fredagens stempel med kongekronen og bispeluen (mitraen) i utstillingens logo er inspirert av kongen og biskopen i Trondheims byvåpen som referanse til byens betydning og stilling av verdslig og kirkelig maktsenter-karakter i tidligere tider.

39-blokka av NK1 har jo bestandig vært lei for lokalsamlere av Trondheim, men den korte epoken byen het Nidaros i forrige århundre, burde utgjøre et godt emne for et enrammes-eksponat. Og disse stemplene kunne kanskje klare å få plass der også, med slik informasjon å bygge på?

Lørdagens stempel viser kongekronen og dronningkronen som har vært brukt ved samtlige kroninger i Trondheim. Fra og med Kong Carl IV Johan til og med Kong Haakon VII og Dronning Maud. I år er det 100 år siden den siste kroningen fant sted.

Søndagen trenger vi nok en hviledag, og da er det passende med de to mitraene, for det sitter nemlig to biskoper i Trondheim – en

protestantisk (Den norske Kirke) og en katolsk. Hvis du kikker nærmere i Norgeskatalogen kan du sikkert finne frimerkemotiver som vil passe godt til disse særstemplene. Om ikke annet, så er det kort brukstid for særstempler. Ikke glem det, og ikke glem boblekonvoluttene heller – om 20 år finnes det sikkert en en-rammes samling med forskjellige boblekonvolutter også. Tenk hvordan det vil knase og brase idet plexiglasset skrus fast i utstillingsramma!

Når er det Norfilex 06?

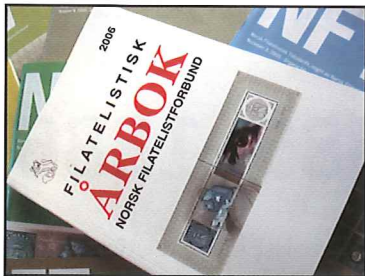
Fredag 13/10 klokka 11 til 20, lørdag 14. fra 10 til 16 (husk bankett om kvelden), og søndag fra 10 til stengetid klokka 16:00.

OBS! OBS! Utstillere!

Dere som kommer til å benytte NFs gunstige forsikringsordning for samlingen, best innstendig om å rekvirere og sende inn de nødvendige papirer i god tid! Unngå behandlingskø i siste liten! Kontakt klubbstyret eller se filatelist.no for mer informasjon om forsikringsordningen.

Alle utstillere skal i disse dager motta fylligere informasjon og poser for innsendelse av samlingene.

Filatelistisk årbok 2006

Årboken er rigget til med de vanlige seksjonene: særstempler, frimerkeutgavene, årets helsaker og mange interessante artikler fra forskjellige frimerkesamlerblader og kataloger i året som gikk (utenom NFT). I år er det også funnet plass til en rekke artikler fra særforbund som Norsk Posthistorisk Selskap og NOSF – sportssamlerne. Fra sistnevnte ene medlemsbladsutgave hentes en artikkel som jeg selv hadde siklet på for publisering her i NFT, og den dreier seg om maskinstemplene som ble brukt til Olympiaden i 1952. De posthistoriske bidragene dreier seg blant annet om postutveksling med Sverige i unionstiden. Både fjorårets frimerkejubileum og oppløsningen av unionen i 1905 går som røde tråder gjennom store deler av årboken. Mer jubileum blir det på minnearket, nummer 22 i rekken i likhet med selve årboken: her er det Skibladner som hylles for 150-års tjeneste på Mjøsa.

Gammelt går hånd i hånd med nytt, og artikkelen om Finnmarks posthistorie gir et artig innblikk i livet lengst nord for flerfoldige

generasjoner siden. Av det mer moderne stoffet inkluderes krigsfangeleir-identifikasjon på post etter 2. verdenskrig, vi blir kjent med radiolisensmerkene fra Krinken, små snutter om portosatser og motivfilateli – og tar jommen turen over Atlanterhavet til DVI i form av en fortelling om samling av dansk vestindia. Visste du forresten at norsk luftpost regelmessig ble kontrollert for korrekt porto, og at de deretter ble stemplet for å tilkjenne dette? Med relativt små, fargede avtrykk sitter de der som bevis på en postal kontrollfunksjon som tidligere har vært lite omtalt. Denne oversikten har fortsatt i klubbbladet den er hentet fra senere i år, så vi får håpe at det blir plass til en oppdatering i neste årbok.

En ting er i alle fall sikkert: Du kommer til å lære noe nytt av årboka.

Innledningsvis fortelles det i år at de fleste illustrasjonen til særstemplene er hentet fra Internett, og at de derfor kan avvike fra de ekte stemplene. Det er jo greit å ha nevnt, men samtidig savner vi en såpass viktig opplysning som at Posten Frimerketjenesten i veldig mange tilfeller fremstiller mer enn ett stempel med samme motiv. Dette gjør de fordi stempelklisjeene ikke koster allverden, nå som fremstillingsprosessen er datastyrt, og fordi man på den måten slipper å transportere samtlige tilsendte bestillinger ut av huset og bort til stedet hvor særstempelet egentlig skal brukes. Jeg er ikke noen ivrig særstempelsamler selv, men registrerte at iallfall Nordkapp-stempelet fra juni 2006 ser

markant forskjellig ut mellom post innsendt til Frimerketjenesten og post levert egenhendig på turistsenteret. Her bør forslagsvis vi filatelister gå i dialog med stempelmakerne for å kunne foreta en mer nøyaktig katalogisering. Hvordan Frimerketjenesten vil reagere på en slik forespørsel vil være et signal på deres ønske om åpenhet overfor samlerne, for tross alt er vi en viktig kundegruppe for deres frimerker og andre samlerprodukter.

Mye godt lesestoff for sånn cirka en hundrelapp har det blitt i år også, samt nummerert minneark som i seg selv begynner å bli et samleområde. Salgsannonsen sto allerede i forrige NFT på side 7, så hvis du ikke har svingt deg rundt og bestilt ennå, bør du forte deg.

Årbokredaktør Trygve Karlsen kan du også få med deg på Norfilex, ikke pent pakket inn i papir, men som foredragsholder under NPS sitt åpne møte, lørdag 14. oktober fra klokka 12 til to, i Trondheim Spektrum. Der skal han fortelle om "Posthistoriske glimt fra Ytre Namdal" – et foredrag som garantert blir interessant og gir innblikk i postruter, -praksis og lokalhistorie. Regn med en kaffetår og mingling i etterkant før tippekampen starter.

Marius

Filatelistisk årbok 2006

Redaktør: Trygve Karlsen,
ISBN 82-992166-5-6. Norsk
Filatelistforbund / Skanfil AS 2006.
Pris kr 95,- + porto.

Håndbok over norske frimerker, Centraltrykkeriets produksjon, Bind IIIa. 20mm-utgaven, 1. trykningsperiode 1885–1886

Det var med stor glede jeg mottok Håndbokens bind IIIa som omhandler Centraltrykkeriets produksjon, 1. trykningsperiode. Som følge av at arbeidet ble mer omfattende enn en hadde regnet med, er den første trykningsperioden delt i to deler, slik at der kommer nok et bind. De to bindene har derfor fått navnet IIIa og IIIb. Dette første bindet omfatter NK 49 I, NK 53 I og II samt NK 55. Det neste bindet vil omfatte NK 53 II samt NK 51 I.

Det er ingen tvil om at det er et stort arbeid Norsk Filatelistforbund har påtatt seg gjennom utgivelsen av nye håndbøker. Håndbokkomiteen, her gjennom "Arbeidsgruppe Centraltrykkeriet", fortjener honnør for sitt arbeid. Honnør må også gis til hovedredaktør Erling Aune.

I innledningen blir vi fortalt om fremstillingen av klisjeer. Dette er tilnærmet en avskrift av det som sto i håndboken fra 1966. Som tannlege var jeg vant til bruk av slike avtrykksmasser den gang jeg var student. Da ble avtrykket kjølt godt ned før det ble tatt av tannen for å redusere kontraksjonstendensen, og deretter ble kobberbelegget felt ned elektrolytisk. Det ble så støpt på en fot i gips. Når det gjelder frimerker ble foten påstøpt en tinnsokkel. Jeg ville tro at før en fjernet det tynne kobberplaten ble foten påstøpt, fordi en ellers lett kunne få forstyrrelser i avtrykket med påfølgende klisjefeil. Dernest ble der tatt et nytt avtrykk med en slik avtrykksmasse over 10

blokkene eller 4-blokkene.

Som en konsekvens fikk en to ganger kontraksjon av voksmassen. I tannlegesammenheng antar en at der finner sted en kontraksjon på 0,4 %, og skjer det to ganger blir det samlet nesten 1 %.

Det er vanskelig å beskrive detaljert de enkelte deler av boken. En slik

beskrivelse ville blitt altfor omfattende. Jeg vil derfor begrense meg til enkelte kommentarer om boken. NK 49 I og NK 55 er i stor grad kjent fra før, fordi det finnes både høyre og venstre ark av begge utgaver. Det som imidlertid er interessant når det gjelder begge disse utgavene, er at man har endret typebetegnelsen, slik at for NK 49 I er tidligere type 1 nå type 3, tidligere type 2 er nå type 1, mens tidligere type 3 er nå type 2. Type 4 er uforandret. Hvorfor en har gjort denne endring sies det ikke noe om. Dersom en ser på denne endring og ser på sammensetning av blokker og typer i arkene, så vil en oppdage at fordelingen av de enkelte typer blir den samme som før, men bare med annet navn.

Så langt det gjelder NK 55 har man også her endret rekkefølgen på de typer og blokker som er brukt. Mens en før kalte 4-blokkene for D, E og F blir de nå kalt A, B og C, og 10-blokkene for D, E og F. Tar en høyde for endringer i type- og blokkbenevnelse, så forblir typene som vi ser fordelt i de enkelte ark de samme. Hvorfor en har funnet det nødvendig å endre typebetegnelsen og blokkbenevnelsen gis det ikke opplysninger om. Resultatet er imidlertid at dersom en bruker i sin samling en beskrivelse av hvordan platene er satt sammen, må dette endres. En forklaring kan være at en i venstre ark ville bruke typebetegnelser 1 til 4, og ikke som før 5 til 8.

Det er når det gjelder trykningen av NK 53 I at der skjer mye nytt. I den gamle håndboken ble trykningen av NK 53 I beskrevet som om den fant sted fra to forskjellige plateoppsetninger, den ene sammensatt av tre forskjellige 10-blokker, og den andre av fire forskjellige 4-blokker. I denne nye beskrivelse av trykningen blir en fortalt at trykningen av NK 53 I, plateoppsetning 1 og 2 skjedde ved bruk av 10-blokker. En er også kommet til at NK 53 II må være del av første trykningsperiode. Merket er ikke behandlet i boken, men ved gjennomgåelse av selve trykkeprosessen og opplaget, har en kommet til en slik konklusjon.

Det er ingen tvil om at det er et omfattende arbeid som ligger bak delen om NK 53 I, og forfatteren skal ha all ære av det arbeidet som er utført. Så langt det gjelder de forskjellige graveringstyper er de godt beskrevet og det samme gjelder de forskjellige fellingstyper for de enkelte graveringstypene. På grunnlag av disse beskrivelsene samt de rekonstruksjonene som har vært mulig har en beskrevet sammensetningen av de enkelte 10-blokker i de to plateoppsetningene. For en som ønsker å sette seg inn i denne første trykningsperioden er det arbeidet som her er gjort av meget stor kvalitet.

Boken beskriver også de rekonstruksjoner som er foretatt, både små og store. Det hadde etter min mening vært en fordel om en hadde på en bedre måte beskrevet hvordan en hadde kommet fram til disse konstruksjonene. Spesielt ville det vært interessant å vite hvor de større enheter som er kjent befinner seg i disse rekonstruksjonene. Dette ville ha vist i hvilken grad det har vært mulig å rekonstruere større enheter fra par og lignende små enheter. Dette ville kanskje gitt en indikasjon på hvilke muligheter det vil være i fremtiden å rekonstruere arkene fra disse to trykningene.

Nå kan det være aktuelt å gå løs på gjennomsortert massevare igjen. Med håndbokserien i bokhylla di står du godt rustet til å utforske de norske posthornmerkene. Annonse over alle håndbøkene som er tilgjengelig fra forlaget finner du annet sted i bladet.

Fra de opplysninger som er gitt synes det som om en komplett rekonstruksjon av arkene vil være meget vanskelig, kanskje umulig.

Det som jeg savner i omtalen av NK 53 I er henvisning til bind II med sideanvisning. En slik henvisning finner en i innledningen, men ikke senere. Her ville en ha kunnet lest at de forskjellige merker ble trykket i forskjellig antall, sannsynligvis fordi arkene hadde blitt delt i to. Hvert ark i et ris hadde plass til 400 merker. Det synes rimelig å anta at disse arkene ble delt i to, og så ble de enkelte verdier trykket hver for seg. Dette ville gjort det lettere med selve trykningen da bare en farge ble brukt om gangen, og vil også forklare forskjellen i antall av de forskjellige verdier.

I en tidligere anmeldelse av en håndbok kommenterte jeg mangel på kildehenvisning til tidligere arbeider av andre filatelisten. I dette bind er slike henvisninger brukt flere ganger,

og helt bakerst er der en liste over litteraturhenvisninger. Dette synes jeg er en stor forbedring og gjør det mulig å gå tilbake til tidligere arbeider for å se hvilke forandringer som har funnet sted. Hovedredaktøren fortjener stor ære for at den gamle tanke er borte om at en ikke skulle henvise til eldre kilder, fordi en da kunne glemme noen. De to forfatterne fortjener stor ære for det omfattende arbeid som er nedlagt i denne boken

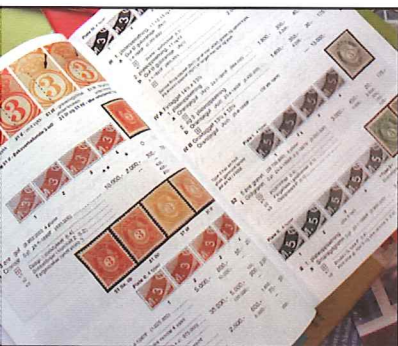
Sammenligner vi oss med andre land er det min soleklare oppfatning at Norge gjennom de arbeider og de bøker som er kommet ut er i ferd med å skaffe seg håndbøker over norske frimerker som andre land ikke har. Etter å ha gått gjennom boken er jeg overbevist om at for en 20mm-samler som ønsker å kjenne bedre til disse merkene, og spesielt 10 øre plate I, er denne boken et "must". Jeg fant boken meget interessant og kan derfor anbefale den.

Jan Ødegaard

Norgeskatalogen 2007

Dersom du behøver gode argumenter for å anskaffe Norgeskatalogen 2007, skal du få et knalltips her: 3-rings nummerstempler i bruk etter 1882! Ukentlig ser jeg auksjonsbeskrivelser (både her og der) hvor man ikke har filla peiling på hvor stemplene er brukt. Aller verst er det når eksempelvis nr 100 på røde antikvaposthorn står beskrevet som Hammerfest, mens stempelet enten var i bruk på Nordbanerne eller båten D/S Helene i Trondheims-området. I årets katalog får du servert historien bak de gamle 3-ringsstemplene og hvorfor de ble sendt ut på nytt

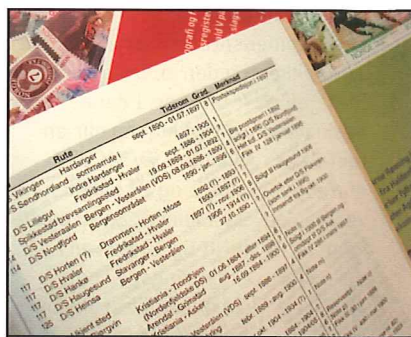

Nye 20mm-illustrasjoner er kjærkomne. Fargegjengivelsen er også upåklagelig i år!

på 1880-tallet. Og sikkert enda bedre: Full oversikt over nummer, sted det ble brukt eller rute det reiste i, tidsrom – og ikke minst: sjeldenhetsgradering. Det gjøres forresten oppmerksom på at enkelte nummer kan være helt vanlige på merker, mens de på brev eller kort kan være nærmest umulig å oppdrive, og at plassering i brukstid ofte feiltolkes blant samlere. Som eksempel på det siste kan nevnes nummer 237 som gang på gang plasseres av auksjonsbeskrivere til en båt på Oslofjorden mens Norgeskatalogen nå anfører at ingen kan bekrefte kjent fra denne epoken. Les og lær, folkens. Hele 35 noter til oversikten vitner om en god kartlegging, men NK ønsker likevel å høre fra samtlige som har innvendinger eller nye opplysninger å komme med. Det er ikke mange av stemplene som forsvarer høy sjeldenhetsgrad, men slik skal det vel også være for å fortjene betegnelsen "sjelden"? Det er godt at NK-komiteen beholder et snev av nøkternhet og ikke oppfører seg som selgere av frimerker som skriver luksus og prakt og nydelig og sjelden og aldrissettør på ethvert merke de soper opp av en skuff.

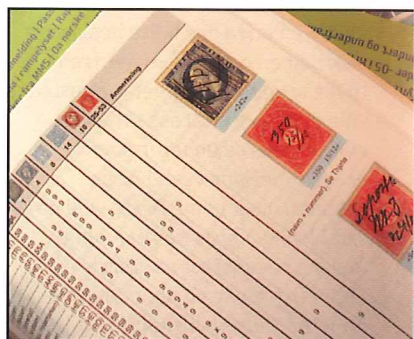
Fjorårets nykommer i katalogsammenheng, håndskrevne stedsnavn og nummer, er nå utvidet med hele to sider nye steder! I tillegg har oversikten fått plass til røde merker, og de verste misforståelsene fra første utgave har blitt rettet opp i, inkludert verdiangivelse. Dette går på bekostning av prefil-oversikten som har blitt lempet ut; sikkert en god prioritering, for det har ikke vært arbeidet aktivt med den kategorien på mange år.

NK går i år ikke av veien for å justere katalogprisene nedover.

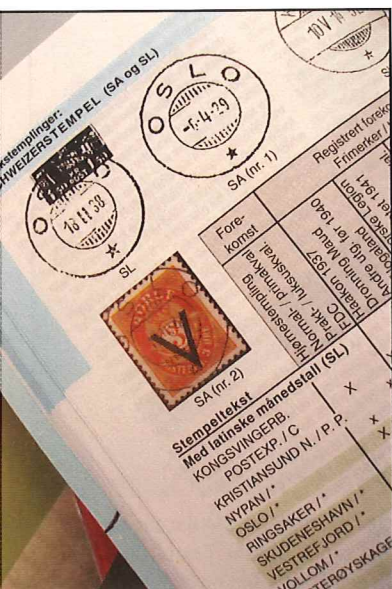

Oversikten med 3-rings nummerstempler er knakende god å ha!

Det er vel ingen sensasjon, men du får neppe se Handlerkatalogen følge spor. Spesielt er det "de rimeligste av de dyre" norske bildemerkene som får lide, samt enkelte klassiske posthornmerker i samme priskategori. Her har nok katalogkomiteen benyttet nettauksjoner flittig og bitt seg merke i hva tilslaget blir for enkeltobjekter (noe tidligere tider ikke har muliggjort andre steder enn OFKs klubbauksjoner; lenge leve framskrittet). Men her er det ikke tatt høyde for portoomkostninger i forbindelse med avstandskjøp, og vi kan vel stille et spørsmålstegn ved enkelte av disse vurderingene. Slike portokostnader har dog ingen innflytelse på merker som eksempelvis NK94 1,50 Haakon med

Oversikten over håndannullerte merker er utvidet med røde og bra oppdatert!

Norgeskatalogen har som vanlig en meget god oversikt over falske stempler på norske merker. Hos Samlerbørsen ble det nå i september endog solgt et 3-øres V-merke for 375 kroner enda både stempel og merke er avbildet i farge i NK! Unnskyld at jeg sier det, men Norge-samlere som ikke leser Norgeskatalogen er rett og slett dumme.

store perler; frimerket barberes nå ned til 1 000 kroner fra fjorårets 1 300. I det hele tatt er vel etterspørselen etter enkeltmerker fra denne tiden relativt laber, og tilflyten fra utlandet god, så et par av de andre kronemerkene kunne godt ha fått følge, men gjør det altså ikke i denne omgang. NK1 ramler, Oscar-merkene ramler... mange merker får føle markedskreftene i årets katalog.

Av oppjusteringer skal vi merke oss blokker fra fintagget Knudsen (NK73–NK84). De har rett og slett latt seg prise ved å være på markedet. Det virker som om samlingen med de store enhetene, som i sin tid utgjorde grunnlaget for katalognoteringene, har gått på auksjon i løpet av første halvår 2006. I tillegg har nye registreringer blitt sendt inn til katalogkomiteen. Det er viktig for filatelen at vi samlere følger opp

Norgeskatalogen, og selv om de er trege som få med å gi svar på spørsmål, bør "den nye vinden" i OFK også føre til forbedringer på denne fronten.

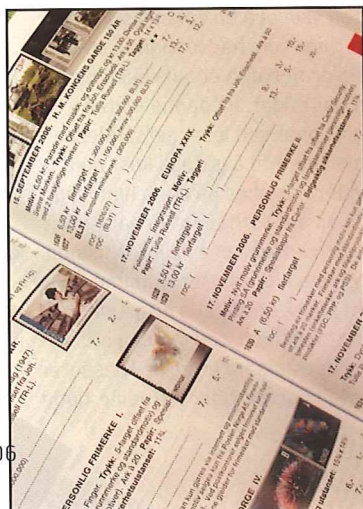
Vel så viktig er det å få med seg forandringene på FDC-fronten. I kroner er det ikke bestandig snakk om så store utslag, men i prosent kan det fort bli "god avkastning" på såkalte rimelige utgaver. Eksempelvis slår Wings of Norway på 50% for FDC, men den er langt fra prosent-vinner i etterkrigsårene. Samtidig er det mange FDC som synker i pris, og en slik tendens er vel så god å notere bak øret, for det kan godt være et varsel for liknende utgaver. NK er gjerne snillere når det gjelder reduksjoner enn ved oppjusteringer, men Kirkejubileum fra 1953 får skikkelig juling. Og med tanke på utseende kan man sikkert forstå hvorfor folk ikke hopper i været etter å få FDC med dette merket i samlingen sin. Om det kan sies å være symptomatisk for tidsperiode, se det får du sjekke selv. Jeg vil bare nevne at frimerkejubileumsmerkene fra 3. januar 1955 nå står i 12 kroner på FDC, noe som selv isolert sett må sies å vitne om negativ verdiutvikling.

På variantsiden er det NK51 IV B og NK52 IV B som er de store nyhetene. Grovtaggingen på disse to 20mm-merkene er altså ikke lenger en variant, men ses på som egen del av opplaget. Fra nyere dato registrerer jeg at NK gir etter for Postens ønske om å betrakte de

brettede småarkene med frimerker som frimerkehefter (FH). De får typebetegnelsen "Z-brettet" – mest sannsynlig fordi frimerke kataloger på kontinentet ikke har klart å plassere dem noe annet sted. Jeg vil likevel ikke bli overrasket dersom de med tid og stunder flyttes over til merkeutgavene som Z-brett eller at Z'en dukker opp som eget samlefelt. Billig er det i alle fall ikke nå som et "hefte" på posten koster over 100 kroner. Faktisk later det til at Norgeskatalogen regner det som en bedre investering å sette 8,50 og 10,50 frimerker på konvolutter og sende dem til venner eller bekjente i Europa og mer eksotiske himmelstrøk. Det vil du oppdage ved å lese noen år tilbake... Og mens vi først har havnet i den moderne enden av katalogen, kan vi ikke komme unna årets andre spesialartikkel. Den handler om moderne norsk filateli, inkludert papirtyper og heftemerker. Her vises det hvordan man kan samle moderne Norge på en innviklet og interessant måte som sender deg ut på stadige skattejakter. Artikkelen er ført i pennen av forhennevende NFT-redaktør Øyvind Refsnæs.

Dette er definitivt en bedre katalog enn fjorårets, med mange justeringer og ny informasjon som enhver Norge-samler vil finne interessant – men som også godt kan være julepresang til en som har lagt samlingen på hylla for noen år siden. Pris: 350,-.

Marius

Norgeskatalogen er så oppdatert som det går an å bli. Men for NK1617 har det sneket seg inn en ørliten feil som visstnok kan tilskrives Maihaugen. Her opererer NK med feil gårdsnavn, mens det korrekte antas å være Øygarden... Om julemerker og PF II kommer ut 17. eller 24. november gjenstår å se, og på Postens hjemmesider er i skrivende stund årets Europa-merker tatt ut av frimerkeprogrammet! Det begynner nesten å bli som en liten tv-thriller dette her ;-)

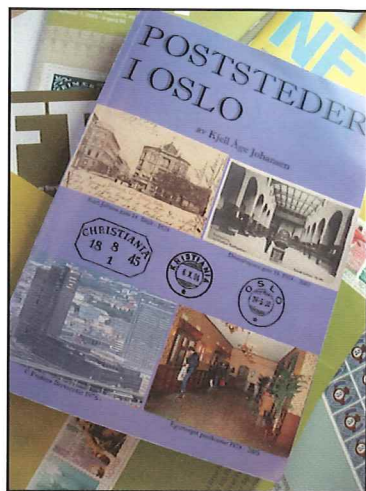
Poststeder i Oslo

Dette er en viktig bok for alle stempelsamlere. *Poststeder i Oslo* er som Telefonkatalogen bind 1 – tjukk, solid og full av referanser til hovedstadsområdet, i dette tilfellet alle poststemplene som er brukt rundt omkring i byen. Det er, for å si det mildt, imponerende hvor stort antall stempler som her er oppført og avbildet. Forfatteren, Kjell Åge Johansen, antyder i forordet at det har tatt seks år å lage boka, og det vil nok ingen trekke i tvil da de mer enn 340 sider senere har bladd gjennom boka. Den geografiske rammen for boka er lagt til Oslos bygrenser anno 1948

Sinsen kan du lete lenge etter, Bogstad camping tenkte vi vel aldri over at hadde eget poststempel, eller at Etterstad også har et bedriftspostsenter, men verst er det nok at jeg helt hadde glemt at det var postkontor rett rundt hjørnet da jeg i flere år bodde på Balkeby. Men gir man seg tid til å tenke etter, lar også Pipervika seg plassere på kartet.

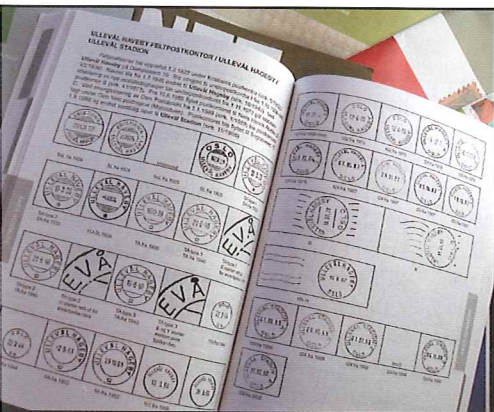
Av det mer artige slaget, er poststempler som OSLO POSELAGER – med hele tre stempler gjennom årene. Dette var et lager og vaskeri for alle Postens tomsekker i Norge! En rekke stempler benyttet ved postadministrasjonen har det også blitt plass til, som FRIMERKEFORVALTEREN og POSTSTYRET, mens alle postgiro-stemplerne heldigvis ikke er dyttet inn her. De ville kanskje utgjøre en bok i seg selv?

Omfanget av boken kan diskuteres, for her er det vektlagt å få med så mange stempler som mulig på bekostning av omtale av de enkelte stedene der stemplene har vært brukt. Men for all del, Johansen har skrevet innledning til alle stedene; det er bare det at så mye annet også kan fortelles om dem. Dette viser seg likevel å bli bokens styrke, for det som har manglet i så lang tid er nettopp et overblikk over mangfoldet. På denne måten gir Johansen leserne/samlerne nøkkelen til å gi seg i kast med videre studier på egen hånd, og så vil det forhåpentlig balle på seg med mer presis informasjon gjennom årene som kommer. Jeg vil påstå at endelig er grunnlaget lagt for hjemstedsamling i Oslo. For en spesialsamler er det dessuten mye rom for videre studier, både

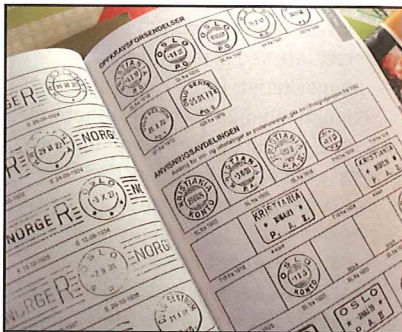
med tanke på bruksdatoer og merksnodigheter. For eksempel vises det fra Røa postdistrikt et eksempel på postomdeling-stempel fra 1999 med datoen opp ned. Det er attpåil oppført med dato for første bruksdag, hvilket vil si at noen med god kjennskap til stempelet har bidratt med informasjonen (og tenkelig også sto bak opp-ned-datoen, eller hva, Øyvind?). Slik informasjon skal det med tiden være mulig å få frem for mange flere stempler, bare nok samlere kan utveksle informasjon seg imellom. Og ta seg tiden til å gå gjennom nedstøvede arkiver, saumfare Aftenpostens mikrofilmer og så videre.

Når man setter seg ned med boka blir man fort klar over at de fleste stedene i Oslo lar seg samle som en-rammes samlinger. Litt god fantasi må man nok ha for å få til VETTAKOLLEN, som bare står oppført med tre stempler, firkantet postkvisiteringsstempel inkludert,

da Aker herred ble innlemmet. Derfor er også poststeder som Bestum, Holmenkollen, Maridalen, Bygdø, Bryn og Grorud regnet med fra gammel tid. Boka er slik sett moderne i sin historieutvikling.

Og det er kanskje på det moderne området at boka vil få størsts betydning for samlere, for det er mye moderne posthistorie å fråtse i her, og oslofolk får endelig en god hjelper på baklomma for å lage hjemstedsamlinger. Selv som født og oppvokst i Oslo dumper jeg over steder som jeg aldri kunne tenke meg at hadde hatt postkontor (eller post² meri): Bjerke studenthjem, vanlig post, Kverner, som ren bedriftsreklame,

men det skal la seg gjøre med postkort av kontoret (som også var stasjonsbygning på trikkelinja Holmenkollbanen i mange år), portokart, pakkepostutleveringer, filatelistiske førstedagsbrev, postsparebankbok, feiladresserte post til Ernst Rolf og hva annet jeg kan komme på i farten å ha sett derfra. Slike objekter har Johansen overlatt til samlere å spa opp, men jeg tror synsinntrykket av boka ville hatt godt av flere illustrasjoner enn bare stempler.

Å samle særstempler fra Oslo kan du også trygt gi deg i kast med nå – et område som nok har vært forsømt av samlere bosatt i byen. For den som har aversjoner mot ordrestempler frimerker, gir denne boka en god oversikt over stempler brukt i samlerluka/filatelitjenesten. For maskinstempelsamlere kommer det godt fram hvor mange typer såkalte stumme maskinstempler som har vært i bruk, men spesialistene vil nok savne noen og forbinde lite med bruksdatoene. Enkelte fantomstempler har jeg også på følelsen at finnes, enten de aldri har blitt tatt i bruk eller vil vise seg å skyldes omgraveringer/slitasje av tidligere oppførte møbler. En god del huller er det også, noe forfatteren håper at du nå kan hjelpe til med å tette.

Marius

Poststeder i Oslo

Kjell Åge Johansen

Oslo 2006, utgitt privat

344 sider, pris kr 375,-.

For forsendelse per post tilkommer porto og det koster da kr 425,- innen Norge (frankeres med ATM isbjørn). Europa kr 445; resten av verden kr 475.

Beløpet kan betales til konto 9235.19.85641.

Bestilles fra:

Kjell Åge Johansen, Nils Huus gt 6, 0482 OSLO.

Danske posthorn

I det hele tatt har danskene bestandig vært noen racere på poststempler, både i bruk og til samling. Noen av de første norske poststemplene ble endatil laget i Danmark, så vi har bestandig hengt etter. Førsteutgaven av posthornstempelkatalogen kom i 1991, og en oppdatering har vært imøtesett med glede blant samlere. At prisene også er oppjustert, især for de dyreste, får vi håpe ikke har for tette bånd til Høilands auksjonsvirksomhet, men at det er et resultat av de mange notater forfatter Jerry Kern har gjort seg. Blant annet har han sporet opp kildemateriale slik at det for mange av stemplene nå er fastslått nøyaktige data for tildeling, kurseringstid og bruk.

Innledningsvis redegjøres det for innføringen av disse stemplene, deres bruk og bemerkninger som forfatteren vil at samlere skal være klar over. Å lese innledningen i kataloger er faktisk viktig for forståelsen av dem, tro det eller ei. Det blir som med bruksanvisningen til kompliserte IKEA-møbler.

I likhet med nummerstempelbruken i Norge, finnes det også i Danmark lokale innslag av bruksmetoder og -steder, hvilket gjør disse stemplene til et vanskelig samleområde å holde styr på. Men nå har i alle fall samlere et forbedret grunnlag for å komme videre i sine studier. Især har etterspørsel fra lokalsamlere lagt et press på slike stempler på pene bruksbrev siden forrige utgave, og det er ikke vanskelig å spore parallellen til Norge heller. Pris for katalogen er dog ikke så verst, 200 danske kroner.

Som et apropos for samlere av norske stempler, kan vi ta med at forfatteren også skiller ut det han kaller "provokerede breve" – blant annet laget av fornadagers "stempelkjendiser" som blant

annet Max Nørgaard. Disse er som oftest kraftig redusert i katalogens prisvurdering i forhold til objekter som later til å være regulære bruksbrev.

Enkelte Nørgaard-brev med norske firerings nummerstempler, lett gjenkjennelige på hans karakteristiske håndskrift, har jo gått for oppimot 10 000 kroner på auksjoner de siste årene – og som posthistoriske tilskudd i en samling får vi vel stille et spørsmålstegn ved hvorvidt slike skal betraktes som kuriosa eller regulære, postale bidrag. Eller hva? Si din mening her i NFT.

Og apropos Nørgaard, det later til at Max hovedsaklig benyttet skrivemaskin til sin private korrespondanse! Kanskje Max Nørgaard kan utvikles til emne for et en-rammes eksponat? Her er det mulig å fokusere på enkelte områder, eller trekke inn Nørgaard-objekter fra mange land. Det blir jo i så fall opp til deg å avgjøre. Lykke til.

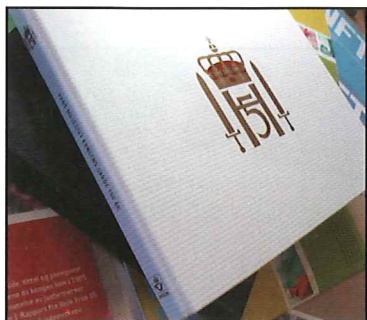
Marius

Posthornstemplerne og øvrige kassetømningsstempler...

Jerry Kern, 2. utgave, København 2006, ISBN 87-91932-000-9.

Kan bestilles fra Thomas Høiland i Danmark, www.thauctions.com.

Flott "bok" om Garden

Garden som noen annen militærleir i Norge. Her får du årets merker postfriske, i miniark og på FDC.

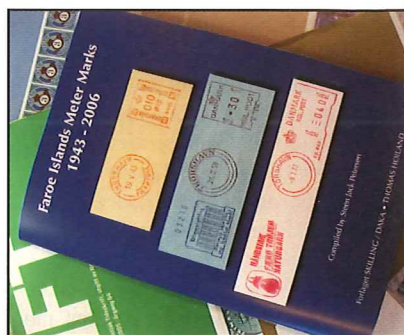
Fra tidligere år har forleggerne funnet frem postfriske merker med motiv av kongefamilien og slottsbygning i skjønn forening. Det viktigste kjøpsargumentet for deg som samler alt mulig av Norge, vil være et "souvenirark" med en cinderella som bare leveres sammen med denne boken. Om prisen på 395 kroner lar seg forsvare av dette arket alene, tviler jeg på, men som sagt får du noe pent å sette i bokhylla og vise frem i familieselskaper uansett om du har vært gardist eller ei.

Jeg lurar også på om Posten denne gang har benyttet en annen type klemommer til frimerkene og de andre objektene som er festet i boka. Det har ikke lyktes meg å få dette bekreftet fra offisielt hold, ei heller hva materialet i disse glassklare lommene er. Det er jo veldig viktig at frimerker oppbevares uten å komme i kontakt med syreholdig materiale, inkludert PVC, så la oss håpe at det er førsteklases polyester vi har å gjøre med.

Marius

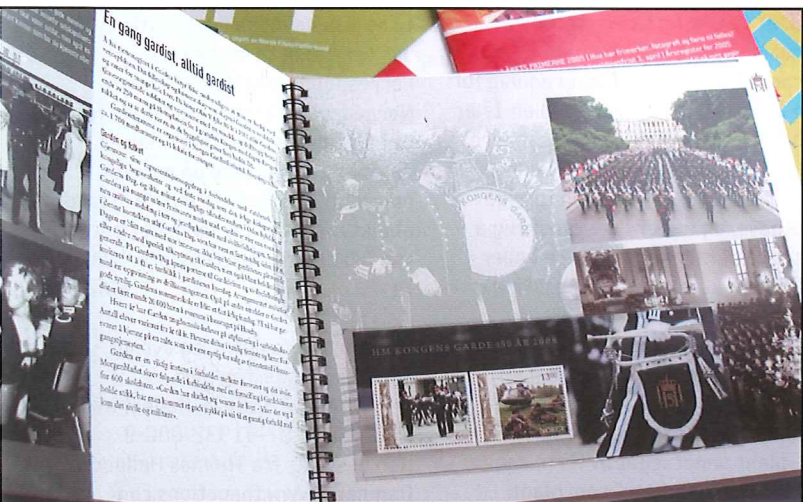
Posten Frimerketjenesten har atter en gang utgitt en souvenirbok som har blitt et praktverk. Men om den er laget for frimerkesamlere, er sannelig ikke lett å si. Jeg tipper at hovedmarkedet består av turister til Oslo / Slottet / "Gardens dag" og folk som har avtjent sin militærtjeneste i Garden. "En gang gardist, alltid gardist" er den treffende overskriften for et par sider som profilerer det velkjente gardeballet, og der har vi nok sakens kjerne.

Informasjonen og bildene i boken gjør den allikevel til noe fint å holde i hendene, men særlig dyptpløyende går man ikke tekstmessig. Her er det de store anledninger som trekkes frem, mens årets frimerkeutgave også tar for seg livet i feltjakke. Knertingen fra rødfis har vært like heftig rundt

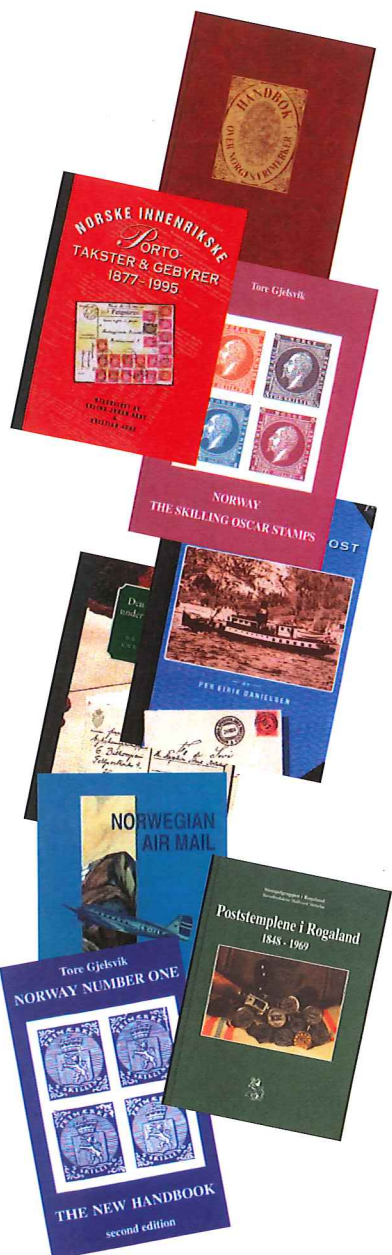

Faroe Island Meter Marks 1943 - 2006

er satt sammen av Steen Jack Petersen og bygger på en oversikt som kom ut i bokform 1978. Oversikten er ikke på mer enn 40 sider, men er temmelig altomfattende innenfor dette snevre samleområdet. Hvor mange som samler slike frankeringsavtrykk opplyses det fint lite om, men siden det frem til 1976 var snakk om danske avtrykk, blir det nok noen håndfuller. For motivsamlere er det også noe å hente, især innen maritim sektor. Samtlige avtrykk er notert med prisangivelse, men for de fleste dreier det seg om 20-30 kroner, altså helt på nivået fra samler til samler. Enkelte skyter opp til en hundrelapp eller to, mens betegnelsen L for liebhaver også observeres for noen av de eldre modellene. Hva en L i så måte innebærer, vet vi enda mindre om, men kanskje vi taler om en tusenlapp eller to? Slike "godbiter" har nok en sammenheng med tilknytning til krigs- og feltpost eller et resultat av prøver og feilgraveringer. Pris for heftet er 50 danske kroner fra Thomas Høiland.

Norsk Filatelistforbunds Forlag har bøker for deg!

Sett kryss:

☐ Heftet ☐ Innbundet

P. Petersens produksjon—bind I		275,-
Utgave 1877-1878, NK 22 og NK 23		
Centraltrykkeriet—bind II	☐ 150,- ☐ 250,-	
Trykningsforløp og forbruk av papir og kartong		
Frimerker, portomerket og helsaker 1885—1895		
Centraltrykkeriet—bind III a		
NK 49 I, NK 53 I og NK 55		
Centraltrykkeriet—bind IV b	kun innbundet ☐ 325,-	
NK 53 III og NK 54 II		
Centraltrykkeriet—bind V	kun innbundet ☐ 298,-	
NK 50 a, b og c, NK 51 III a og b, NK 53 IV a, b og c	☐ 250,- ☐ 350,-	
Centraltrykkeriet—bind V	☐ 375,- ☐ 475,-	
NK 51 IV, NK 52 III, NK 53 V, NK 53 VI, NK 54 III, NK 54 IV		
Centraltrykkeriet—bind VII	☐ 250,- ☐ 350,-	
NK 49 II, NK 52 IV, NK 53 VII og VIII, NK 54 V		
Centraltrykkeriet—bind VIII	☐ 150,- ☐ 250,-	
NK 56—64	☐ 250,- ☐ 350,-	
Centraltrykkeriet—bind X	☐ 250,- ☐ 350,-	
Helpost 1885—1895	☐ 250,- ☐ 350,-	
Chr H Knudsen—bind I		
Trykningsforløp og forbruk av papir og kartong.		
Frimerker, -hefter, portomerket og helsaker 1895—1910		
Chr H Knudsen—bind II	☐ 200,- ☐ 300,-	
Antikvavgavene 1895—1898, NK65—72	☐ 225,- ☐ 325,-	
Chr H Knudsen—bind III	☐ 175,- ☐ 275,-	
Antikvavgavene 1897—1910, NK73—84		
Chr H Knudsen—bind VII		
Antikvavgavene 1909—1929, NK99 og 118	kun innbundet 300,-	
Chr H Knudsen—bind VIII		
Antikvavgavene 1909—1929, NK100 og 120		
Norway Number One (2nd edition)	kun innbundet ☐ 350,-	
The Skilling Oscar Stamps	kun innbundet ☐ 550,-	
Posthistorie og poststempler fra Finnmark fylke	☐ 300,- ☐ 400,-	
Poststedene i Vest-Agder	☐ 250,- ☐ 350,-	
Poststedene i Troms	kun innbundet ☐ 390,-	
Poststemplene i Rogaland	kun innbundet ☐ 390,-	
Norske innenrikske portotakster og gebyrer 1877 - 1995	☐ 375,- ☐ 475,-	
Norwegian Air Mail	☐ 475,- ☐ 575,-	
Sjøposttruter på utlandet	☐ 125,- utsolgt	
Norske skipspoststempler	☐ 250,- ☐ 350,-	
Sjøposttruter på norskekysten.		
Natrutien og dagrutene Bergen-Stavanger	☐ 150,- utsolgt	
Skipspost i lokale ruter i Rogaland	kun innbundet ☐ 550,-	
Norge. Postveier og sensur under den annen verdenskrig	☐ 375,- ☐ 475,-	
Den tyske marinens feltposttjeneste i Norge 1940 - 1945	☐ 150,- kun heftet	
Den norske postkontrollen under første del av den annen verdenskrig	☐ 275,- ☐ 375,-	
og feltposttjenesten under felttoget i 1940	☐ 275,- ☐ 375,-	
Jernbanen Støren-Thronthjem og dens pakkefrimerker	kun innbundet ☐ 250,-	

Fullstendig liste på
www.filatelist.no

Bestilling sendes: Norsk Filatelistforbunds Forlag, PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN.

Du kan også sende din bestilling med epost til olhaako@online.no Tlf: 908 40 286

Porto kommer i tillegg. De fleste bøkene sendes som Norgespakke. Faktura sendes separat.

NORDIA 2006 27.-29. oktober

Etter alt å dømme blir Nordia-utstillingen i Helsingfors siste helgen i oktober også siste sjanse til å se Bernt J Fossum-samlingen "On Postal Service" med skipspost før den går under hammeren i november. Sammen med 27 andre eksponater skal den forsvare de norske fargene mot andre nordiske samlinger. Fra USA og Scandinavian Collectors Society kommer også en god kontingent som sikkert vil forsyne seg godt ved medaljebordet. I alt to haller vil utstillingen legge beslag på i messeområdet, og vegg-i-vegg blir det en enorm bokmesse. Slik jeg forstår blir det gratis inngang til Nordia, mens det vil koste noen Euro å bevege seg videre over i bokmessa. Med normal rigging av hallene vil det bety at to serveringssteder er tilgjengelig for frimerkefolket, pluss garderobe. Messehallen ligger sentralt til et par minutters gange fra jernbanestasjonen Pasila/Böle. I Holiday Inn, som henger sammen med messehallene, har det nettopp åpnet ny lunsjrestaurant med dugelig meny til ca 8 Euro.

En rekke postverk er representert på utstillingen, faktisk flere enn jeg kan huske fra Göteborg i fjor.

Kanskje har man solgt inn stands med det argument at nå blir det to år til neste Nordia? Den skal være i Stavanger, så vi har noe å glede oss til da.

I likhet med forrige Nordia, ser jeg av programmet at det er satt opp noe som sorterer under "musikk og dansoppvisning"... Det ble ikke særlig vellykket sist, så du får ta med deg ørepropper for å være på den sikre siden. Imidlertid kommer det til å være et ekspertpanel i aksjon på scenen om søndagen, slik man ser i antikkvitetsprogrammer på fjernsyn, for at folk som ikke har peiling på frimerker kan få sine samlinger og mulige godbiter vurdert. Dette viste seg veldig populært ved en test som ble gjort i fjor, og jeg håper vi kan få noe liknende ved norske utstillinger i fremtiden. Da har man også en viss tv-appell å vise til...

Listen over handlere er ikke like oppløftende som for postverk, så det bør bli god tid til å studere de utstilte samlingene også – for en gangs skyld. Og ikke nøl med å slå på tråden hvis jeg kan hjelpe deg med flere opplysninger.

Marius

Velkommen til NORDIA 2006 og Käpylän Merkki

Vi har et stort utvalg av finske, norske, baltiske og nordiske frimerker, brev og kort.

Be om vår gratis auksjonskatalog! Mange gode enkeltmerker, lots og samlinger.

Den nye NORMA-katalogen for Finland er klar til Nordia. Kjøp den da eller få den tilsendt i posten for €38 + porto. En omfattende og innholdsrik spesialkatalog over finsk filateli.

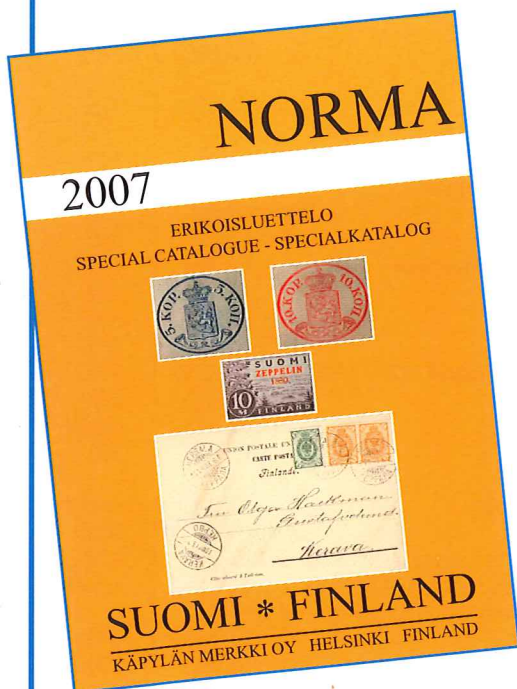
Vi snakker svensk!

Skriv, ring eller send oss en epost.

KÄPYLÄN MERKKI

Käpylän Merkki Oy, Pohjolankatu 1, 00610 Helsinki
Puhelin (09) 792 851 * Telefax (09) 757 914 70
myynti@kapylanmerkki.fi * www.kapylanmerkki.fi

Samlerbørsens auksjon nr 134 ble, merksnodig nok, utsatt med en uke til 13. og 14. september. Etter sigende, det vil si brev tilsendt potensielle kjøpere og annonsert på websiden, skyldtes dette problemer med distribusjonen hos Posten Norge. I og for seg ikke så rart, all den tid katalogen distribueres fra Thailand, og Posten med EØS-avgjørelser i baklomma kan nekte å foreta distribusjon. Dermed ble det en maratonhelg for auksjoner i Oslo-området i og med at Skanfil klubbet løs på fredag og lørdag 15. og 16.

Men nok om det, vi følger auksjoner for frimerkenes skyld, ikke omstendighetene. Eller burde vi fokusere mer på omstendighetene? Samlerbørsen hadde rigget til med to kataloger denne gang, en av dem viet en samling med lux-stempler tilhørende en selger presentert som Per Johansson. Hvorvidt dette er vedkommendes egentlige navn, kan man saktens lure på, men fra kilder innen auksjonsmiljøet kom det signaler på at personen faktisk kunne eksistere. Mange pene merker var det i alle fall snakk om, men utroppsprisene var i den øvre delen av skalaen, og som vanlig ved Samlerbørsens lux-beskrivelser gikk enkelte budgivere av frimerkehengslene. Når et NK1 med kryss over midten oppnår 7 200 kroner, kan man ikke annet enn å kikke i byttealbumet. Men da hadde allerede et ditto merke stemplet DAMPSKIBET BERGEN 20-6-1856 fortøyd i nytt album for 38 000! Det varsler nok sitt om den kommende utstykkingen av Fossum-samlingen (se annonse side 2).

Flere andre NK1 spratt også himmelhøyt, blant annet en sprukken plate med nummerstempel 2 til 26 000 (som faktisk ikke er rekord for denne varianten) og et bredrandet merke stemplet LANGESUND for 13 000.

Neste sjokk kom med et 4 skilling Oscar stemplet VEFSEN (senere Mosjøen), beskrevet som melkeblå nyanse. 10 500 ble det til slutt.

Nå er ikke Samlerbørsen kjent for å spare på superlativene i sine objektbeskrivelser, og et NK2 stemplet PORSGRUND fikk tilslag på 8 200, sikkert godt hjulpet av ordene: "Fantastisk luksus-eksemplar glassklart Porsgrund 3/2-1856 på meget fargefriskt merke. Dette må være et av de vakreste eksemplarer vi har sett av dette merke. Utrolig vakkert!" Vel, døm selv; merket er gjengitt her. At det ikke engang var utgitt i 1856 får vi anta kjøper var inneforstått med... Samme stempel på NK4 gikk for 450.

Omtrent ditto beskrivelse var gitt et NK6 stemplet TJØMØ – velkjent for sine pene stempelevtrykk. Merket hadde det jeg vil kalle svak tagg i bunn og dårlig øvre venstre hjørne, men det forhindret ikke at noen bladde opp 12 000 + 20% salær. "Copy/paste" av den tidligere nevnte objektbeskrivelsen sendte et NK8 stemplet VADSØ opp i 13 500, et NK10 fra NAMSØS til 14 300, NK 15a med TØNSBERG opp i 6 750 og NK22 stemplet VESTBANERNES POSTEXP helt opp i utrolige 4 600, slitne hjørnetagger tatt i betraktning. Rene inflasjonsbeskrivelsen dette her, med andre ord.

Et annet jernbane-relatert stempel som slo godt fra seg, var HOVIND JERNBST på NK26. For 4 100 ble det nytt album å stå i denne kvelden. Et NK29 med attest Finn Aune på å være sjøgrønn nyanse NK29a, uten at illustrasjonen på web eller i katalog klarte å frembringe den store sjøsyken hos meg, klanket jommen inn på 11 500 med torings CHRISTIANIA-stempel 12 I 89. Her var forresten copy/paste brukt igjen. Et NK39x med makne superlativer stemplet EGRSUND og antydning til korte tagger langs høyresiden, sprellet opp til 4 600. ARENDAL på NK40 IIbyY 11 000; NK40 IIbyX stemplet ODNÆS (beskrevet som Udnæs) 12 000. NK44 BODØ for 10 450; NK46b FODVANG 6 700; NK49I GUDAA 4 600 uten

Auksjons-rapport

at taggene skjemmet noe...;
 NK52IIb SVORKMO 22-2-1893
 6 700...; NK60 LIER for 5 700...;
 NK90 NAMSOS 5 200 og NK91
 RISØR 5 700! NK93 KRISTIANIA 3
 175 og NK94 SARPSBORG 3 960!
 NK92a VÆRDALLEN 3 100 og 92b
 HARDANGER-SØNDHORDLANDS
 POSTEKSP til 4 100! Per Johansson
 hadde altså all grunn til å feire
 denne kvelden, og det var relativt
 sett ikke stort dårligere blant de
 mer moderne merkene heller. For
 hva sier du til en NORWEX-blokk,
 bare 1 600 kroner inkludert salær
 og porto...?

Tar vi med "back of the book", får
 du så det griner der også: PM7 med
 copy/paste-beskrivelsen og stempel
 MANDAL smatt opp til utrolige 8
 700 kroner, og et TM6, som utga
 seg for å være b-nyansen, stemplet
 gad vite hvor, endte med 4 052.

Hvis du ikke helt har fått kaffen
 i vrangstrupen ennå, så svelg før
 du leser videre:

Returmerke RM1y til 16
 500, RM2x uttagget 15 500,
 RM2y 19 500 –og vi snakker
 fremdeles om norske kroner,
 ikke thailandske bath.

Dagen derpå hadde
 liksom lufta gått noe ut
 av ballongen, og det som
 ble solgt holdt seg rundt
 utrop. Et ustemplet 29a utgjorde
 imidlertid et hederlig unntak, med
 tilslag 14 586, og postfrisk 2 skill
 posthorn oppgitt å være 17aY gikk
 for 6 332 mens

** 18c kom på 8
 862. Merkelige
 tilslagsummer,
 tenker kanskje du
 også, men det kan
 vel skyldes at det
 er maksimalbud
 som er makset

ut? De lar seg i alle fall ikke dele
 på 1,1 som ville tilsvare normal
 budøkning hos Samlerbørsen.

At noen er så dumme at de vil gi
 5-600 kroner for falskstemplede
 merker som er registrert i
 Norgeskatalogen, fikk vi også flere
 eksempler på. At innehaveren av
 Samlerbørsen heller ikke er mer
 årvåken enn at han klarer å luke ut
 slike, eller om det er innlevererne
 selv som godkjenner og tekster
 objektene, det vet jeg ikke. Men det
 er vel snart på tide at han kjøper
 Norgeskatalogen, tar den med seg
 under solparasollen og leser et par-
 tre ganger fra side 25 til 40. 350,-
 bør han ta seg råd til nå. MÅLSNES
 på Maud for 600 kr og OSLO med
 arabiske månedstall og åpen stjerne
 i et schweizerstempel på V-merker,
 660 kr for 12-øren og 375 kr for
 3-øren – slikt hører ikke hjemme
 noe sted.

De to siste auksjonsdagene i
 september var Skanfils auksjon
 nummer 152 i rekken. Her var
 det gjensyn med en del objekter
 man har sett på eBay, QXL og
 hos handlere for ikke så lenge
 siden, men alt i alt variert utvalg
 og enkelte overraskelser godt
 gjemt i sortimentet – slik som
 håndannullert brev fra dampskipet
 Foldin i en lott med fire brev. Skanfils
 søker mer aktivt etter innleverere
 for tiden, noe som kan vitne om
 at enkelte grossist-innleverere
 har funnet andre kanaler, eller at
 det har vært litt materiell-tørke
 i det siste. Grossistfenomenet er
 normalt lite omtalt, men naturlig

nok finnes det for frimerker som enhver annen handelsvare i Norge. I Sverige finnes det tydeligvis enda mer frimerke-rart, og sist juni var det piknik i København, men den historien får dere dra over bordet i frimerkeklubbene istedenfor.

Tilbake til Skanfil. Her ble det moro etter hvert, for mange av objektene hadde stor interesse blant spesialsamlere av varierte områder. Hos Skanfil kan man både by via Internett, telefon og i salen, så man behøver ikke legge inn skyhøye overbud lang tid i forveien, men kan istedenfor vifte avslappet med budskilt fra en plaststol i Skanfils oslolokaler. En god del frimerkeobjekter, type prakt og lux, hadde relativt stive utrop, sikkert for å ivareta innleverers interesser. Samtidig som det gjør auksjonsopplevelsen noe kjedelig, blir det også mer effektivt. Så effektivt har Skanfil ordnet seg at hvis ingen i salen ønsker å by på et objekt, så passerer det hele revy og skjer utelukkende på Internett. "Amerikansk metode" kalles det visst.

La oss derfor se på noen av objektene som hadde gjemt seg godt; det lønner seg å studere auksjonskatalogen nøye. Brevlotten med håndskrevet dampskipet Foldin 28/5 64 gikk for 825 kroner, ny bunnrekord for skipspost, men så var også brevet temmelig slitent og altså plassert i en lott. Under "Diverse samleområder Norge/Diverse" hadde det gjemt seg et postkort beskrevet som privatovertrekk og stemplet DJUPVATN 22 VII 27. På kortet satt til sammen sju posthornmerker med rødt overtrykk "Fredreksen Wichmann Polar-Flugt 1927", merker som stykkvis pleier å havne rundt 600 kroner på eBay. Hos Skanfil gikk hele kortet for 1 155 til et forhåndsbud; det blir 200 kroner per merke etter provisjon. Under skipspost fantes også en av norsk stempelhistories morsomme innslag, en engelsk stempeltype brukt på strekningen Christiania-

Christianssand. Det lå i en lott som gikk for 2 100. På brevkort ble enringstempel DAMPSK. HORNELEN fra 1881 klubbet til 1 600. Et brevklipp med hjelpestempel NAMDALENS POSTEKSP raste opp til 3 400, også det plassert under skipspost. Denne postekspedisjonen var også i ringen med to 30-øres brevkort/rødt posthorn, og tilslag på 1 200 og 1 400 for hhv B- og C-litra av normal-utgavene. En liten lott med fem kort stemplet NORDSJØ POSTEKSP, inkludert postkort fra Rollag, spratt tilsvarende heftig til 4 000 kroner. Av kuriosita nevnes en kvittering på innlevert gods om bord på D/S Æger for 4 kasser "næpefrø". Slikt er morsomt å finne på auksjon, og til skipspostobjekt av rang å være, ble det en overkommelig pris: 425 kroner. Dato for innlevering var 16 mai 1865, hvilket plasserer Æger i avgang Tromsø samme dag, nordgående kurs. Objektsbeskrivelsen var forresten misvisende, med skipsnavnet Ægir og opplysning om at sendingen skulle til Bosekop ved Alta. Istedenfor var man nok i Bosekop,

og da passer det bra at Æger passerte dette døgnet. Slik informasjon kan man slå opp i den prisbelønte boka "The Nordland Post Office" av Tore Gjelsvik for å finne ut av.

Boka kom ut i fjor og er definitivt verd å lese.

Mer skipspost var gjemt under Kronet Posthorn. Her endte D/S SAND på "provokeret" konvolutt i 2 900 mens det på konvolutten fremdeles sto prisnotering 600,- med blyant... M/S ÅRDALSFJORD, på konvolutt av samme slaget (inkludert 600,- med blyant i nhh), kom opp i 2 444. Ditto D/S TOPDAL ble klubbet for 1 711. Masse båtgreier pleier man å finne under nummerstempel-kategoriene, og her var blant annet 4-rings nr 35 D/S KONG OSCAR på "provokeret" oppfrankert brevkort med Max Nørgaards håndskrift. Det kostet ny eier 1 485 + provisjon.

Det er ikke ofte at Jennestad-brev får opp dampen, men under kategorien Jernbane lå det et som skuffa køl: 1 000 kr for et dvaskt avtrykk TRONDHJEM REISENDE 15 V 15 på baksiden av et bankobrev, muligens fordi datoen er et par år før Tiemer-bokas første registrering. På tide med ny Jernbanebok snart, kanskje? (Første- og sistedatoer er alle katalogforfatteres mareritt).

Som FDC fant vi en håndfull V-merker på konvolutt til 5 800. Verd å

merke seg for lux-kjøpere av krigsmerker er måten man så å si bestandig stemplet filatelistisk på den tiden, nemlig minst mulig. Det skulle vært artig å fått en

kommentar fra utstillingsdommere om hvordan de behandler merker med lux-avstemplinger som i Norgeskatalogen er oppført på falsk- og etterstemplingslista. (Hvis noen av dere dommere leser dette, så gi lyd fra dere til neste NFT da vel!) Et 30-øre grå løve fra 1949 gikk fra utrop 6 000 til

7 800. Litt drøyt utrop, muligens, for merket var beskrevet som brun flekk i løvens hale. Inkludert provisjon havnet brevet allikevel 20 prosent høyere enn Norgeskatalogens vurdering.

Ved å lese katalogen godt kan du altså finne mye bra for en rimelig penge. Ta f eks nær komplette årganger av NFT fram til 1977. De ble klubbet til 4 620, et røverkjøp ;-)

Noen gode priser kom også innen området krigs- og feltpost, men det var helt klart trøndernes dag dette her. Bypost NAMSOS nummer 5 og 6, ikke tidligere kjent stemplet, eller "innrømmet kjent stemplet" i alle fall, alt etter som hvem man spør, spratt opp i 5 280 og 3 630, mens noen smårustne ubrukte 8-blokker TRONDHJEM-STØREN gikk for utropet 2 000.

Baklengs gjennom frimerke-avdelingen registrerte vi TM6b til 2 530, skjevt sentrert, men ålreit tagging. Kan man ikke egentlig leve godt med hjørnesteplende merker i en lux-samling når merkene har så mørk trykkfarge som dette her? Er det noen som mener at de uten problemer kan lese stempler på f eks 15-øre Svalbard eller 25-øre Munch? NFT klør etter å få høre fra dere!

Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr 6, 2006

Heftepar NK103 Dvn-Dhn gikk noe overraskende for hele 1 650, mens det denne gang var få perfins av interesse. Postfrisk NK84Y til 5 500 var nøyaktig 3x NK etter at provisjonen kommer på toppen. Og ellers var det vel ikke så mye som *overrasket stort*? Kanskje et krøllete brev med stedsstempel KOBBERVIG og NK4 nummerstemplet bør nevnes: fra utrop 200 var det fort oppe i 3 100. Og en liten, skitten konvolutt med NK2, forseggjort nok i gamle dager, det tyskerne kaller "Zierbrief mit geprägten Zierrahmen" for å dyrke pleonasmer, var frekk nok til å tyne ut 1 600 fra kjøper. Relativt tidlig både for konvolutt og Christiania bypost siden brevet ble sendt i mai 1857.

Prakt/Lux-seksjonen hos Skanfil bleknet i forhold til Samlerbørsens. I det hele tatt virker det som om sistnevntes kunder lever på en helt annen planet enn oss andre. Men hos Skanfil kunne vi notere et NK49II PORSGRUND til 1 600 og Svalbardprovisorie-merket med SVELVIK til 1 210, så budgiverne vet å ta i hos Skanfil også, bare litt mer forsiktig, virker det som.

Postkort gikk i alle fall bra denne helgen, her representert ved et elektrisk tog på Notodden for 2

200. Mer om postkortauksjoner finner du i medlemsbladet til Norske postkortsamlere.

Og idet vi runder av, må vi ikke glemme polar-avdelingen. For ørtende gang i år gikk det et NOBILE-kort på auksjon, her med tilslag helt opp i 4 250 og et Nobile-postkort til 1 600. Spørsmålet blir derfor: Når får vi se den første en-ramme-samlingen fra Alberto Nobiles polarekspedisjon?

NFTs små-annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder *må* være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgsannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk. Plassering under "Utvalg på nett" koster kr 200 og faktureres etterskuddsvis. Mengderabatter fås på forespørsel.

Kommersielle småannonser (med valgfri utforming) tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt. Ring oss gjerne!

Samtlige priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net. Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

☐ Kjøp

☐ Bytte

☐ Diverse

☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)

☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratis* annonse.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

www.RomsFrim.no
Brev, postkort, stempler og frimerker til salg på våre internettssider. Bilder av samtlige objekter.
Romsdal Frimerkeauksjoner, Postboks 150, 6401 MØLDE.

www.follofrimerkehandel.com
Motivliste gratis: OL, Nobel, Røde Kors, Sopp, Blomster, Fugler, Skip, Tog, Bil, Maleri, Fly, UPU + flere motiver.
Abonnement: 255 land + 87 motiver.
Arild Soløst, Boks 211 Oppegård Senter, 1419 OPPEGÅRD. Tlf 66992084, fax 66992986, follo.f@2i.net

Arendal FK ønsker bedre utvalg fra Norge og Norden, Tyskland, Portugal, Østerrike Frankrike, Baltikum(klassisk) og USA. Dessuten stempel og postkort/brev fra Agder/

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

Telemark. Ingen provisjon. Klubben betaler returporto dersom salg > 1000 kr.
Bytteleder Egil Hvideberg, Nye Stenklevvei 35, 4846 Arendal. egil@hvideberg.no
Lofoten filatelistforening søker bedre utvalg Norden og Vest-Europa, særlig

Tyskland alle perioder, Sveits, Frankrike og Irland. Ingen provisjon. Bytteleder: *Inge Haugen, Bjørkveien 11, 8300 SVOLVÆR.*

Grimstad FKs auksjon nr 58 22. oktober. Stort utvalg på utland, "best auction ever" på Eng. kolonier, Israel og

POSTKORT-SAMLER?

Norske Postkortsamlere lanserer nå egen hjemmeside!

www.norskepostkortsamlere.com

Bli medlem av landets eldste og største spesialklubb!

Møter hver måned, medlemsblad med gratis annonsering, fire årlige auksjoner med kun 5 PROSENT provisjon!

Norske Postkortsamlere
Postboks 5092 Maj., 0301 OSLO

VF auktion
www.vf-auktion.dk
 - Online auktioner
 - Gratis auksjonskatalog
 - Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
 DK - 1820 Frederiksberg
 Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Stein Kristiansen Frimerker
 Nedre Vollgate 9, 0158 OSLO.
 Telefon: 22 41 01 30 Telefax: 22 42 03 31
www.steinkristiansen.no
 Besøk oss på Internett i ro og mak

**Bedre Norge kan leveres postfrisk
 og ubrukt etter mankolister
 til gunstige priser.
 Gratis auksjonskatalog!**

Butikken bugner av gode, rimelige
 objekter for hjemstedsamlere!

HF frimärken

Din leverantör av mynt- och frimärkstillbehör.
 Här hittar du allt för din samling.

Besök oss på
www.hffrimarken.com

Handla utan svensk moms
 Betala till norskt konto

USA. Store dødsbo er kommet inn og går ut dels i kasser. Enormt norsk posekartotek, brev og stempler.
 Liste bestilles på tlf 37 27 05 03 / 37 04 20 47 eller ulf.vennesland@losmail.no

Nittedal og Hakadal
 Frimerkeklubb ønsker utvalgshefter med stemplede og postfriske merker fra Norden samt Vest- og Øst-Europa. Ingen provisjon. Selger betaler returporto. Sendes til:
 Svein Mørk, Liljeveien 13 C, 1487 Hakadal.

Postkort fra strekkningen Lista-Lindesnes (Vere, Vanse, Farsund, Loshavn, Spind, Korshavn ++) ønskes kjøpt.
 Bernt Erik Spinnangr, 4550 Farsund. Mob 928 30 393.

Drammens Filatelist-Klub arrangerer sin store høstauktion søndag 27. november kl 1200. Ta en titt på våre hjemmesider for nærmere info <http://>

home.online.no/~itbls/
 Drammens Filatelist Klub, postboks 2335, 3003 Drammen

FH 140 med gjennomhulling Dr. 06. Heftene med gjennomhulling er produsert i et begrenset antall i forbindelse med Drafnia 06. Pris kr 115.- per hefte med 10 merker. Bestillinger ved forskuddsbetaling til kontonummer 2260.07.24464 (Drammens Filatelist-Klub).

UTVALG Jeg kan sende deg utvalg fra mange land (Europa), pent rundstemplet. 40-70% rabatt (ved økte salg). Skriv og si hva du ønsker.
 Tor B. Thalle, Trondheimsveien 102 B, 0565 Oslo.

Fotball på postkort ønskes. Norske og britiske kort er av størst interesse.
 Kjell Aasum, Fjellstien 7, 2056 Algarheim.
 Mob 930 40 550 kjaa@rb.no

**Landets største utvalg i frimerke-
 og myntutstyr finner du på våre internettsider!**

www.safealbum.no

SØRLANDETS FRIMERKE- OG MYNTSENTER AS

Henrik Wergelands gate 52 - Postboks 768, 4666 Kr.sand S
 Tlf. 38 02 69 02 • Fax 38 02 51 62 • E-post: safe@frisurf.no

grafisk partner - kr.sand

Det er ikke bare utenpå gamle brev man finner noe å samle på. Her er to perler fra Moss:

Den 21de Junii d.a. Prinds Carl ankom
med færd til Moss om Morgenen mellem 6 og 10, men
den ankom ikke før om natten til den 22de mellem 11 og
12, hvorfor jeg maatte benytte Rodskarlene Hans
Fæste, Johan Olsen og Clasen til at holde Vagt, for at
opagte bemeldte fartøjs Ankomst, hvilke efter forlangene
færdig kom. Moss Postcontoir den 8de Julie
1835 —
Olsen

Dette er en "Bevidnælse" angående "Dampfartøjet Prinds Carl" som kom forsinket til Moss. Bevitnelsen ble skrevet av Hans Olsen som var postmester ved Moss Postkontor fra 1833 til 1844. Postkontoret lå den gang i "Sævesgården" i Fleischersgt 10 (fra 1834 til 1845).

"Den 21 Junie d.a: Skulde Dampfartøjet Prinds Carl ankomme her til Moss om Morgenen mellom 6 og 10, men den ankom ikke før om natten til den 22de mellom 11 og 12, hvorfor jeg maatte benytte Rodskarlene Hans Fæste, Johan Olsen og C. Clasen til at holde vagt, for at opagte bemeldte fartøjs Ankomst, hvilke forlangende herved bevidnæs. Moss Postcontoir den 8de Julie 1835 – Olsen"

Nederst viser jeg et brev sendt til byfogden i Moss. Brevet er fra amtmannen i Smålenene, Valentin Sibbern, sendt den 30. august 1856.

Brevet gjelder en anmodning fra "Departementet" til byfogden om å opplyse at "saavidt mulig, at fremsende større pakker inneholdende Bøger, eller deslige, med Dampskibe eller Pakkepost, og ikke med Brevposten". Det ble ofte sendt større pakker som brev (ulovlig) med portofrihets påtegning.

Knut Grenå

som mener at et brev er mer enn omslaget. Hva om du som har morsomme brevkort-beskjedsider sender inn scan eller foto av slike til neste NFT?

Til
Byfogden i Moss.

Efter Foreledning af næstkommande Departementet
skal man hermed anmode Hr. Byfogden om, saavidt
muligt, at fremsende større Pakker, indeholdende
Bøger eller deslige, med Dampskib eller
Pakkepost, og ikke med Brevposten, der i flere
Runder, efter hvad der er brugt i Erfaring, bepro-
ves i temmelig betydelig Grad ved Saadanne med
Portofriheds paategninger forsynede Brev og For-
sendelser. Hr. Byfogden anmodes derhos

Posten Norge AS

Frimerketjenesten

www.posten.no/frimerker

Postboks 9350 Grønland
0135 OSLO

Tlf: 23 14 78 70 Faks: 23 14 78 00
E-mail: frimerketjenesten@posten.no

– oss mennesker imellom

oss mennesker imellom

A131
THUNE-LARSEN ARNE

TRANS 07

MELUMVEIEN 7

0751 OSLO

4241

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE

P.P.

Returadresse:
NFT, Postboks 875 Sentrum, NO-0104 OSLO

Vi ønsker velkommen til høstens internasjonale frimerkeauksjon i Oslo!

Noen av objektene som
er innlevert finner du på
www.germeten.no

Der finner du også mye
annen informasjon om
oss og våre auksjoner.

**Auksjonen finner sted
24.- og 25. november 2006.**

**Bli med som innleverer til en
kommende auksjon!**

Av særlig interesse er store
samlinger med frimerker, brev
og postkort samt sjeldne
enkeltobjekter. Du vil bli
positivt overrasket over
hva du kan oppnå av priser!

Ring oss på tlf
22 44 19 14
for en uforpliktende samtale!

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04
www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no

